

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljavate naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vracajo. — Uredništvo in upravljenstvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljenstvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenstvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Še jedenkrat grof Gleispach.

Od Drave, dne 1. oktobra 1902.

Grof Gleispach, kateremu se je posvetilo nekaj člankov v Slovenskem Narodu, je res imeniten in mogočen gospod; pa njegova imenitnost in moč vzklila in razvila se je ob naši brezbrinosti in dobrodušnosti. Zapostavljanje slovenskih prisilcev je le radi tega mogoče in razumljivo, ker se še nikdar ni dognal v javnosti ali recimo v parlamentu dokaz, da se po nerazumevanju slovenščine godi slovenskim strankam krivica. Radi tega si misli grof Gleispach: rajši hočem nastaviti Nemca kakor Slovenca; prvi bode gotovo nemški uradoval in torej je ložje Ž njim izhajati.

In vendar, kako lahko se da dognati tak dokaz. Vsak dan se človek prepriča, kadar v urad stopi, kako ti nemški gospodiči lomijo slovenščino, kako mučijo slovenskega kmeta in kako nagajivo in pristransko postopajo proti slovenskim odvetnikom, samo radi tega, da jim omajajo stališče in zaupanje pri občinstvu. Če se namreč odgrizne slovenskemu odvetniku košček zasluga, če se mu vzame ugled pri stranki, je to popolnoma zadostno. Drugikrat stranka sama obrne hrabrost slov. zastopniku in se poda k nemškemu, ki z gospodi sodniki izven urada občuje, se Ž njimi v „Vereinsausu“ in drugod zabava. S tem nemškim odvetnikom se pravda ložje dobi. Taki slučaji pripete se dan na dan in sicer s tako ostudno goloto in brezobzirnostjo, da se v obče med prostim ljudstvom razširi glas: idi k nemškemu odvetniku; ta doseže vse, ker je z gospodi sodniki v nepristani dotiki in ker je političen pristaš njihov.

Nobeden naših državnih poslanec se še ni lotil, da bi tak material nabiral in s tem sredstvom poskušal dokazati „višjim faktorjem“, kako se pod grofom Gleispachom „pravica“ deli. In vendar se bode moral nekdo tega ogromnega materijala lotiti. Sicer ni upanja, da se stvar preobrne na bolje!

IZ Ptuja se je našima državnima poslancema poslalo dokaj interpelacij v tem obziru na državni zbor. Toda, kaj smo do-

živel? Jeden drž. poslanec je jedno interpelacijo kar brevi manu odklonil in iz ničnih razlogov izjavil, da interpelacija ni u mestna. (!) Drugi poslanec je spravil pred zbornico dve interpelaciji; v jedni se je grajalo krivično postopanje napram nekemu kapelantu; ta interpelacija še ni dobila minitrskega odgovora.

Druga interpelacija se je nanašala na slučaj, v kojem ni hotel vodja zemljiške knjige izvlečka poveriti, kojega je rabila slovenska stranka, radi tega, ker je dvojezični izvleček imel nadpis: „izvleček“ a ne „Auszug“. Na to interpelacijo je minister odgovoril; toda to, kar je odgovoril, ni bilo utemeljeno. Rekel je namreč, da so bile vknjižbe iz nemškega jezika na slovenski jezik prevedene in da vodja zemljiškega urada iz tega vzroka ni hotel poveriti izvlečka. To pa je neresnica, ki se je justičnemu ministru podnesla. To sledi jasno iz tistega „odprtega pisma“ na ekselenco barona Spens-Boden, katero je bilo priobčeno v „Slovenskem Narodu“ v štev. z dne 1. julija 1902.

Pravo ste torej zadeli s svojo trditvijo, da grof Gleispach ne pozná in nima „višjih faktorjev.“ Kajti ti višji faktorji“ vsako poročilo grofa Gleispacha mirno v svoj žep vtaknejo ter molče trdrovatno, ako se jim v javnosti s polnim imenom dokaže, da je grof Gleispach napačno poročal.

Opravičeno torej trdimo, da se naši državni poslanci malo premalo brigajo za take in jednake zadeve! Gospodje državni poslanci, pogledajte malo v zrcalo in potem malo okoli sebe; pomislite, kaj bi vse gosp. pek Ornig počel, če bi se narobe godilo nemški stranki to, kar se godi Slovencem. Odgovorite na vprašanje: Ali ni povsem naravno, da propada Vaš vpliv in da se mogočno širi ugled Ž Stajerca“ in njegovega pokrovitelja Orniga?

Take nevesele izkušnje uničijo posamezniku vsako veselje do narodnega delovanja in rod le apatijo in letargijo. Ni čuda, da se naše moči cepijo in izgubljajo, če moramo take prikazni v javnosti grajati in ožigosati. S tem pa se tudi izpodkopava javna morala v nižjih slojih. Tudi za to imamo jasen dokaz. Kmēt Juri Zorko imel je velike prepire s svojim sosedom J. Posledica so bile kazenske ovadbe. C. kr. drž. pravdništvo v Mariboru je

tožilo neko pričo Jurija Zorka radi krivega pričevanja, njega samega pa radi napeljanja k temu hudodelstvu.

Pri razpravi dne 4. aprila 1902 se je izkazalo, da dotični referent drž. pravdništva ni razumel slovenskih pravdnih spisov in da se je pri sestavi obtožnice pisalo nekaj kot izpovedba, kar se v resnici nikdar ni govorilo. Bila sta soseda obadvaya oproščena; pa to zadoščenje imata, da morata honorirati jezikovno nevednost drž. pravdništva v Mariboru s stroški zagovarjanja, koje morata ona dva plačati, ne pa drž. pravnik v Mariboru. Te stroške je sodišče odmerilo na 152 K 18 h na zahtevanje zastopnika, ki je v glavnem razpravi dokazal, da je javni obtožitelj napačno prevajal in krivo razumel dotični civilni akt.

To so krasne razmere, če jezikovna nevednost drž. pravnika v Mariboru spravi koga na zatočeno klop radi goljufije in potem mora stranka zastopnika najeti in mu 152 K 18 v plačati, da dokaže, da javni obtožitelj slovenske slovnice ne razume.

Gospod grof Gleispach pa lahko mirno dalje gospodari v Gradeu in imenuje take uradnike, ki bi ravnali z našimi drž. poslanci na isti način, kakor je ravnal g. drž. pravnik v Mariboru z — Jurijem Zorkom v Vambahu.

Gozdarstvo na Kranjskem.

(Konec.)

Najvišja oblast v gozdih zadevah je sedaj poljedelsko ministrstvo kot naslednik nekdajne deželnoknežje komore. Politične oblasti prve in druge inštance so nadalje poklicane, skrbeti za izvršitev predpisov o sedanjem gozdnem zakonu. Vsem trem inštančam so v strokovno podporo prideljeni gozdarski tehniki. Razun tega so okrajnim glavarstvom v zakonito nadzorovanje gozdov prideljeni gozdniki čuvaji politične uprave. Na Kranjskem so sedaj nastavljeni za državno gozdro nadzorstvo: en deželni gozdniki nadzornik, pet okrajnih gozdnih tehnikov in 13 gozdnih čuvajev. Ti gozdniki organi imajo vsed naredbe poljedelskega ministrstva sporazumno z ministrstvom notranjih zadev in financ z dne 1. novembra 1895, drž. zak. št. 165 naslednji poklic: Politične oblasti

podpirati v izvrševanju državnega gozdnega nadzorstva in zakonov ter odredb, tikajočih se sploh gozdarstvu in sicer posebno s strokovnim svetom, z neprestanim opazovanjem gozdnih razmer in z ovadbami nezakonitosti, ki jih pri tem opazijo. Nadalje jim je naloga, pospeševati gozdro kulturo s tem, da poučijo gozdnike posestnike, ki potrebujejo takega pouka ter da sprožijo vse potrebno, kar po vladajočih razmerah more pripomoči k povzdrigi gozdnih odnošajev. Potem takem tvori dandanes, in kakor znano, že stoletja neprestano, ohranitev gozda najvažnejšo nalogo gozdnne politike. Za rešitev tega vprašanja, je bila vlada, kakor smo videli, vsak čas pripravljena, skrbeti primerno z zakoni in odredbami. Pri obstoječih posestniskih in lastninskih gozdnih razmerah pa zahteva ta naloga v splošnem in posebno še v gozdih na Kranjskem intenzivno državno gozdro nadzorstvo, ker prevladi sploh privatna last gozdrov in posebno še kmečka mala gozdnina posest, ki seveda potrebuje primerno strokovno vodstvo.

Že poprej smo omenili, kako dalekosežne izpreamembe in delitve so se dogajale z nekdanjimi deželnoknežji gozdovi na Kranjskem do začetka 19. stoletja. In na podoben način se je postopalo tudi z onimi obsežnimi gozdovi, ki so v drugi polovici 19. stoletja kot ekvivalenti za servitute v državnih logih in graščinskih gozdih pripadli opravičenim večjidel kot občinski gozd, zakaj malo zanimanje opravičenih na skupni gozdnih posesti se je seveda vsled sukcesivne preosnove gospodarskega življenja povse odmaknilo prizadevanju samostojnega gospodarjenja. Nadalje je umljivo, da so se individualno razdeljeni gozdi večinom intenzivno izkoriscali, ako je bilo v njih za sekanje zrelega drevja, ali s tem pa se je tudi zelo zvišalo spoznanje o vrednosti domačih gozdov za gospodarski obstoj našega ljudstva, posebno v vrstah kmečkih gozdnih posestnikov. In dandanes ve vsak pametno misleči posestnik na Kranjskem da je svojo hišo in dvor tudi v bodoče mogoče združevati brez dolgora s pomočjo umne živinoreje in posebno pa z dobro oskrbovanim doraslim gozdom, ki ga tako marsikateri posestnik imenuje s popolno pravico svojo najvarnejšo „hranilico“

LISTEK.

Bucek slika Buce.

Druga razstava slovenskih slikarjev in kiparjev je raznetila doslej le neznačno tlečo iskrico umetniških občutkov in instinktov v srcu mojega prijatelja Bucka v mogočen kres.

To je Bucek takoj sam opazil. Po zneje pa so morali priznati strmeči rojaki, med njimi tudi njegovi najzlobnejši prijatelji, da tiči v navidezno prozaični masti Bucka izboren poznavalec in nepristranski ocenjevalec upodabljalnoči umetnosti. Občeno je bilo mnjenje, da je zadel z vsako besedo tarčo, in z zadovoljstvom so opazili zlasti oženjeni someščani, da se je zbala naposled celo korajžna Bucea talentiranega možakarja. In on ni bil prej prebral niti glasovitega Detmoldovega spisa „Anleitung zur Kunstkennerschaft oder die Kunst, in drei Stunden ein Kenner zu werden“, niti Pavla Thiema brošuro „Kunstverständnis und vornehme Leute“. To je elementarna sila prirodne nadarenosti!

Vse to pa doveztemu duhu Bucka

le še ni bilo dovolj. Nič več ni hotel skrivati svoje luči pod polovnjakom, ampak je šel tja in kupil pod prijaznim nadzorstvom hudomušnega mladega slikarja Žirščenja, katera je potrebna umetniku, da razdeli bujne čare bujnega telesa bujne Buce na platno.

Z velikanskim čopičem in s petimi kilogrami rumene barve je stopil to sredo pred začudeno Buce, pomigal s svojim orožjem in dejal rekoč:

„Ljuba žena! Že za mladih let sem slovel, ko sem barval tiskane podobice za jaslice. Vrhu tega sem se pa cele tri dni učil pri tistem slikarju, ki kegljam Ž njim pri „Črni govedini“. Perspektivo vseh štirih sort imam v mezincu tukaj. Drugo pa tako ni nič težko. Kjer je kaj temnega, tam jemlji temnih barv, kjer je kaj svetlega, pa narobe! Pa je! Vidiš, to je vsa kemš! Samo talentiran mora človek biti, seve, in pisane slepote ne sme imeti, to se pravi, zeleno in rdečo barvo mora razločevati čisto natanko. Jaz jih razločujem na uro hoda daleč, če ne še dalje. Pa malo korajže je treba in potrežljivosti, pa je človek naenkrat na večne čase slaven. Ako se mu to ne posreči, se blamira. Meni se takoimenovane blamaže

ni treba prav nič bat, prvič, ker sem z vsem potrebnim preskrbljen, drugič pa, ker nameravam kot pravi umetnik ustvariti delo, ki je mene vredno. Naslikati hočem namreč tebe, ljuba moja! Umij se torej in oblec svojo rumeno svileno obleko, ki je vzbujala zadnjič celo babjo zavist suhe Štrigalice. In sploh se naredi tako lepo, kar le moreš! Barve imam, hvala Bogu, dosti, da te naslikam, kakor si dolga in široka!“

„Samo ne iz žabjega hešpetlina!“ je prosila Bucea, začasno ukročena po umetniških pojavih svojega moža.

„Iz žabje perspektive se reče,“ ji je popravil natančni Bucek, preden se je odšla kostimirat.

Čez dobro uro se je vrnila in sedla na rdeče preoblečen stol. Njene bohotne ude je odevala historična obleka od rumene svile, glavo pa ji je pokrival vijoličasti klobuk, ki se je pa danes guncal na njem nov golob. starega so bili namreč povečerjali molji in drugi taki mrčesi. Na rokah, ob vratu in drugod po životu se je svetila vsa zlatnina, kolikor je je premogla imovita žena. V desnici je držala zelen solnčnik, v levici pa salonski cekar, kakršni so bili pred leti jako priljubljeni.

Noge pa so ji zaradi kurjih očes tičale v copatah. Zato je postavil Bucek njene nedeljske čevlje prazně pred noge, da bi bil model popolnejši.

„Zdaj pride važni momenat!“ je oznanil Bucek slovesno in izlil vseh pet kil rumene barve iz mošnje v škaf. (»Momenat« je profitiral zadnjič v Zagrebu). «Le glavo pokoncu!«

„Če bi bila phej vedela, bi si bila navila lase v polžke, da bi bila moja fhižuha lepo skhravžana,“ se je oglasila Bucea, vzdignivši glavo. »Po secesionsko ne maham biti počesana. Zakaj bi skhivala ušesa, ki so tudi ustvahjena bo božji podobi? Pa phi tebi je vse ajns eva!«

»Proti stropu glej, malo na desno!« je velel umetnik in si zavihal rokave. »Le še malo bolj na desno, da se bolje vidi belo tvojega očesa. Tako!«

»Pa čez pas me mohaš narediti bolj tanhk,« je prosila Bucea sramežljivo. »In na levi hoki mi naphavi še en zlat phstan zhaven, da jih bo na vsaki sthani po šest, skupaj havno en tucat.«

»Tisti prstan ti že naredim, le tiho bodi!« jo je tolalžil Bucek in oslinil svoj pomzel. »Toliko zdrave fantazije imam še zmeraj v sebi! Zdaj se pa le prijazno

Ako tedaj končno pregledamo stoletja se ponavljajoče tožbe in protožbe o opustošenju gozdov na Kranjskem, lahko bi bilo morda misliti, da je naša ljuba domovina dandanes gozgov obubožana in posekana. Toda agrarna statistika nam pove glede gospodarske porabe naših zemeljišč sledče: Skupno površje Kranjske iznasa 995.583 ha in od teh so: 147.383 ha njiv, 171.200 ha travnikov, 7412 ha vrtov, 11.631 ha vinogradov, 156.341 ha pašnikov, (večinoma opustošeni gozdi), 13.646 ha planin, 44.230 ha gozda, 1.622 ha jezer, močvirja in ribnikov, 21.029 ha neplodovitega površja (v gorovju in na Krasu deloma opustošeni gozdi) 3.500 ha stavbnega sveta, 19.509 ha železnice, cest, potov, rek, potokov itd.

Potemtakem iznasa gozdovje dandanes še vedno okoli 44 odstotov deželnega površja.

V naših gozdih tedaj stoji in raste zelo znaten kapital, ki je v stanu za vso prihodnost dajati letnih več ko 1½ milijon kubičnih metrov različnega lesnega materiala t.j. okoli 20 milijonov kton trgovske vrednosti, ako se ohranijo obstoječi gozdovi kot tudi v bodoče. Te številke govore z ozirom na sicer majhne doneske gozdnega zemeljišča in z ozirom na neprestano rastoče cene lesu odločno zato, da treba po mogočnosti pospeševati gozdrov kulturo v splošnem in še posebno pogozdovanje Krasa na Kranjskem. In v ta namen se nam zdi končno kot najpotrenejše in najkoristnejše sredstvo, primerna pomnožitev gozdrov tehnika osebja pri politični upravi, da se gozdarstvo posebno v naših kmečkih gozdih dovede do veselega stanja, kakršno je splošno znano v gozdih, ki jih oskrbuje država, kakor tudi v graščinskih gozdih naše domovine.

V Ljubljani, 4. oktobra.

Pogajanja s Čehi in z Nemci.

Posl. Prade je v Libercih govoril o položaju. Dejal je, da je pri nagodenih pogajanjih Ogrska skoraj docela zmaga ter da je nova nagodba prav tako, kakršno sta dognala Badeni in Thun. Samo s poostrenjem veterinarsko-policiskih predpisov bo našim poljedelcem nagodba ugodnejša. A sedaj se začenjajo pogajanja s Čehi. Vsi poslanci od fevdalnega plemiča do radikalnega kričača — je dejal Prade — so povzdignili svoj glas, sklical se je izvrševalni odbor češke stranke, češki deželni minister je potoval v Prago ter se je vrnil s poročilom, da hočejo Čehi povrnitev Badenijevih jezikovnih naredeb ali pa začno obstrukcijo proti nagodbi. Vlada, ki je odkupila Čehom obstrukcijo proti proračunu z vodnimi napravami, železnicami, z ustanovitvijo čeških srednjih šol, umetniške galerije, z milijonskim darom za Prago, z lepimi uradniškimi mestni naslovi in redi, se je lotila zopet pogajanj. Voditelji Mladočehov so bili v zadnjih tednih že vsi pri ministrskem predsedniku. Zdaj se začnjo pogajanja še z voditelji Nemcev. Na nove skupne konference Čehov in Nemcev ne misli nihče, ker bi minile prav tako brez uspeha kakor prejšnje. Če pa hoče vlada izvedeti nazore Nemcev, tedaj naj izvle, da so na

rodne koncesije na korist Čehom pred sklepom nagodbe, zlasti pa privolitve novih jezikovnih pridobitev brez pogojno izključene. Nemci zahtevajo, da se uredi jezikovno vprašanje v državi s tem, da se določi nemščina zakonito državnim jezikom ter da se ustvarijo narodne kurije z veto-pravico v češkem deželnem zboru. Nemci morajo zahtevati, da jim izpolni vlada narodne in politične želje, sicer pa naj onemogočijo slabo nagodbo z Ogrsko s svojo obstrukcijo. Vsekakor je položaj dr. Koerberja jako neugoden, saj mora voditi svoj čolnič med Scilo in Karibdo nemške in češke obstrukcije. Čehi in Nemci zahtevajo mnogo in vsemi grozé z obstrukcijo. Kaže se, da se nagodba v parlamentu pač ne dožene, kajti vsem storiti prav ne more niti sam Bog, nikari pa Koerber!

Vatikan proti krščanskemu socializmu.

Papež je javno grajal delovanje Romola Murrija, vodjo italijanskih krščanskih socialistov. Italijanski krščanski socialisti so se hoteli papežu upreti, a Murri je prišel sam v Rim in sklenilo se je, da bodo papeža ubogali. Tako je krščanski socializem v Italiji ubit in ga ni več. Papež hoče izdati pastirsko pismo, v katerem nastopi sploh proti krščanskemu socializmu, ker je postal baje nevaren, da bi se katoliška cerkev razcepila.

Albansko vprašanje.

»Peterburgska Vjedomosti« so prinesle razburljiv članek o albanskem vprašanju ter izrekle bojazn, da more priti med Turki in Albanci do groznega klanja. Pa če zmagajo Albanci ali ne, največ bodo trpeli pri tem kristiani. Ruski konzul mora priti vsekarok v Mitrovico, četudi le pod varstvom turških bataljonov. List napada tudi Avstro-Ogrsko ter obžaluje, da so Slovani v Avstriji in na Balkanu tako nesložni. Prizori v Zagrebu, Mitrovici, Srbiji, Črnigori so za Slovane sramotni in škodljivi. Slovani bi morali biti edini, sicer jim Rusija v boju proti Turčiji in Germaniji ne more pomagati.

Z Balkana.

Iz Seresa poročajo, da nastane ondibrčas punt. Razširili so se pozivi, naj se dvigne 28. septembra vse s puško in se otrese turškega jarma. »Ali umreti ali priboriti si človeško življenje! Smrt tiranu!« Več Bolgarov so Turki zaprli, ker so pri njih našli te pozive. V nekaterih okrajih Makedonije se je revolucija proglašila nekako oficialno. Onstran Rodoščev je že večkrat tekla kri. Turki nastopajo krvolčno in neusmiljeno kruto. Iz Soluna se vozijo celi vlaki turških vojakov v Gevgeli, Vodlu in Kostur. Vasi Zagoričane in Zeleniče sta blokirani, dasi so ostale le ženske doma, vsi možje pa so se pridružili polkovniku Janikovu, vodji ustašev. Turki zlorabljajo ženske. Ustaši imajo baje dobre puške in dosti streličev. Pri Radovišu je trajal boj ustašev s Turki ves dan. Ponoči je četa ustašev prodrla turški kordon in ušla v gore. Ves vilajet

drži! Misli si kaj prijetnega, recimo, da ješ pohane šnite!«

Buca se je potrudila, da bi vzbudila na svojem tolstem obrazu zahtevani rajski nasmeh.

»Pa moje šknbine mohaš vse zadelati!«

»Tega mi ni treba priporočati«, jo je zavrnil Bucek. »Jaz že sam vem, da škrbine s stališča umetniške estetike niso nikomur všeč. Zdaj pa le pri miru!«

In Bucek je vtaknil čopič v vedrico in jel slikati najprvo rumeno obleko »v velikih potezah«. Ko se mu je zdelo, da je prvi osnutek »po večjem« že izgotovljen, se je lotil obraza.

»Zdaj se drži posebno mirno, da te zadenem!« je opomnil marljivi slikar svoj model.

Nekaj časa je žena ustrezala zahtevi moža. Toda nesreča je hotela, da je prihrenčala ničvredna jesenska muha Buci pred prijazni obraz in si izvolila po daljšem izbiranju prostor na obsežnem nosu. Buca jo je komaj prepodila s svojim solnčnikom; v kratkem pa ji je sedla človekoljubna živalca zopet na nos in žgečkala ta žlahtni del Bucinega telesa.

»Daj jo no, Tone!« je klicala Buca

svojega moža na pomoč. »Daj jo no, sitno muho! Havno zdaj pa havno po meni moha hodiš!«

Bucek je hitel pomagat in srečno pregnal muho, očitno sovražnico plemenitih njegovih umetniških teženj. Toda zgagasti mrčes je kmalu zopet počival na modelovem nosu.

»Ti phesnetna živila!« se je razjezila Buca in počila sama sebe po nosu. »Ne bo phej mihu, da jo ujameš in ubiješ!«

Potrpežljivi umetnik se je takoj napotil na lov. Ali na smrt obsojen muha mu je vselej ušla, kadar je mislil, da jo že ima. To ga je razljutilo.

»Ni drugače«, je dejal, »po metuljnico našega fanta moram iti!«

Ko se je vrnil s tem lovskim orojem, je sedela preganjana muha na stropu gori ravno nad slikarskim stojalom.

»Ne uideš mi ne«, jo je nagovoril Bucek z glasom, ki je pričal, da je srditi slikar vsega zmožen. Pristavil je stol, zlezel nanj in zasukal metuljnico proti muhi. Ta pa je spoznala pretečo nevarnost in odletela na drugi konec stropa. Potrpežljivi Bucek ji je stregel tudi tam po življenju, toda muha je vselej zbežala v pravem času.

Bitolja (Monastir) je spustan. Železnica Solun-Voden-Bitolja je na več krajih prorušena. Ustaši plenijo in požigajo po turških vaseh, Turki pa po bolgarskih. Ako ujamejo ustaši Turke, jim vzamejo orožje, potem pa jih izpusti! Turki seveda ne delači tako. Vojaščino v Bitolji so ustaši malone porušili z dinamitem, takisto most pri Vodenu. Neki ogleduh pa je izdal ves naklep. Iz Skoplja (Ueskub) poročajo, da so bili boji pri Mitrovici med Turki in Albanci. Albancev je bilo 4000 ter so gospodarji Mistrovice in okolice. Vse železniške in brzozavne proge so uničene. Albanci demonstrirajo proti Turčiji in Rusiji.

Najnovejše politične vesti.

Ogrski ministrski svet se je vršil včeraj v Budimpešti v zadavi nagodenega vprašanja. — Po zagrebških izgredih. Včeraj so zaprli mestana Kurečija in Budija, ker sta obdolžena, da sta provzročitelja izgredov zoper Srbe. Jurist Ivan Frank je bil oproščen. Državni pravnik Gyuričić odstopi po završenih procesih. Zoper srbske trgovce se je razvilo po celem mestu hud bojkot, da bodo najbrže primorani oditi iz Zagreba. — Burski generali so odpovedali svoj obisk na draždanskem dvoru ter ne obiščajo razun berolinskega dvora nobenega drugega. — Poslanek Klofáč se je udeležil z nekaterimi somišljeniki slavnosti na Šipki ter položil venec na grob ruskih junakov. — Bosanski Turki pri sultanu. Te dni je prišla deputacija bosanskih Turkov v Carigrad, da bi prosila sultana za posredovanje zoper politiko avstrijske vlade. Sultan pa ni hotel deputacije sprejeti, s čemur se je zameril Turkom, Avstriji pa prikupil. — Iz prednosti za ruskega vlikega kneza Nikolajeviča so v Carigradu zaprli te dni mnogo Albancev. — Nižji državni tajniki se baje upeljejo v Avstriji po pruski uredbi. — Krščansko-socialni junaki. Kakor je dobil osel pogum nad mrtvim levom, tako so se tudi dunajski krščanski socialci predvčerajnjem spravili nad Zolo. Knez Liechtenstein je imenoval Zolo ravno tako dolgočasnega kakor nedostojnega pesnika, znani krepostni mestni svetnik Bielohlawek pa ga je imenoval celo »svinjskega pesnika«. — Cesar in grofica Lonyay. Cesar je povabil grofico Lonyay v Schönbrunn, da mu ustno poroča o konfliktu z očetom, belgijskim kraljem. Stem hoče cesar pokazati, da ne odobruje postopanja kralja. — Podržavljenje zagrebške policije se baje kmalu izvrši ter je ban že imenoval karlovškega okrajnega predstojnika A. Winklerja vodjem zagrebške policije.

Dopisi.

S Čateža pod Zaplazom. »Slovenec« je poročal o shodu dr. Lampeta in pomagača dr. Žlindre dr. Schweizer-ja, ki sta ga imela na Čatežu pri Trebnjem dne 28.9. 1902. To poročilo je skoro od konca do kraja

neresnično in sam shod ne daje nobene podlage za zmagonsko kričanje klerikalnih kričačev. Značilno je, da je debeli župnik Jančig, predlagajoč resolucije jo skupil od priprostega kmeta tako, da se je vse smejal. Nekdo mu je zaklical, ko je prečital Jančigov resolucije in predno je še kdo glasoval, na ves glas: »Lahko noč, »čeber!« To je zbudilo v očigled zelo debelušastega, čebu podobnega Jančigovega toliko smeha med vsemi zborovalec brez razlike, da o kakem glasovanju glede resolucij in resnem razgovoru ni bilo nobenega govora več in do glasovanja tudi v resnici ni prišlo. Med govoril dr. Schweizerja in dr. Lampeta so se slišali hudi medklaci, tudi taki, ki jih zabeležiti ne moremo. Tako se je vse vprek očitalo dr. Lampetu: »Ti molči, lažni pop, Ti boš šest mesecov sedel zaradi svojih laž!« Kakšen efekt je naredil celi shod na navzoče poslušalce, pričajo najbolje harmonike, katere so se začele s svojim bučnim glasom naenkrat glasiti med govorom g. Lampka. Ljudem se je to dopadlo in le nekaj navzočih je kimalo z glavami in se je odkrivalo neprenchoma govornikom, drugi so se pa smeiali ob izvajjanju klerikalnih dveh junakov, dr. Schweizerja in dr. Lampeta, ker so imeli v igralec harmonik pravi in najboljši izgled toli hvaljene obstrukcije. Tako je pričelo kmečko ljudstvo, ne da bi mu bilo treba razlagati, samo ob sebi umeti, kaj je obstrukcija in kako smešni so taisti klerikalni junaki, ki so jo uprizorili celo v deželnem zboru. To je najboljši dokaz, da se jasni prav odločno med kmetskim ljudstvom. Resnica je, da je začela delovati pamet, toda ne v korist, pač pa v škodo klerikalcev med kmečkim ljudstvom. Tako sta bila počesena ta dva klerikalna junaka od kmečkega ljudstva samega. Pred par leti bi se ne bil upal noben kmet črni suknji dr. Lampeta niti z najmanjšo besedo oporekati, danes pa ga psuje kmet po shodih v obraz kakor se niti ne psuje ničvreden človek. Tako je škof Anton Bonaventura povzdignil avtoriteto duhovništva med kmečkim ljudstvom da jih danes zmerjajo, kakor ničvrednež na cesti in morda ni daleč, ko jih bodo začeli suvati in tepsti. To je zasluga škofova, ki oznanja mesto ljubezni sovraštvo! Dr. Schweizerju se je zakričalo v obraz: »Ti še škric nisi, Ti si samo »ksel« Žlindre.« Tako se je klerikalna falanga na Čatežu utrjevala in mi tega uspeha klerikalcem ne zavidamo! Če bi bili hoteli, razgnali bi bili ta shodek, da bi bila Schweizer in Lampek čevlje in klobuke pozabila, ako bi hotela uteči jezi vzbujenega prebivalstva! Toda bolje je tako, da sta se Schweizer in Lampek s svojo žlindrasto in kruljevo politiko osmešila pred kmečkim ljudstvom samim. Na shodu navzočih je bilo možih in žensk komaj 300 reci tristo in od teh je pripadal naši stranki najmanje tretjina samih možih.

Klerikalci in umetnost.

Stvar, o kateri hočemo izpregovoriti, ni le notranje umetniška, nego popolnoma javna in zahteva pozornosti vseh merodajnih činilcev. Nečemo nikomur ničesar očitati, nego

Dalje v prilogi.

obieci se kah na licu mesta! Phecej ti phine sem druge obleke!«

»To je dobro«, je dejal preoblečeni Bucek, »da me ni videl nihče mojih prijateljev sorodnikov in znancev. Zlobni jeziki bi nemudoma raznesli po vsej Ljubljani, da se mi je — podrla peč!«

Dasi je hudo mušna usoda tako barbarsko motila umetniško delovanje Bucka že prvi dan, vendar moj prijatelj noče na noben način odnehati, temveč namerava vztrajno dalje umetnikovati in upa, da bo žiri za II. slovensko umetniško razstavo sprejela Bucino sliko z nepopisnim vesejnjem. Obenem je trdno preverjen, da se mu pride že prihodni teden klanjet deputacija odbora slovenskega umetniškega društva za leto 1902 na dom. In z opravljeno nestrpnostjo talentirane duše pričakuje dneva, ko bo bral v novem »seznamu umotvorov«: 152. Bucek Anton:

Portret in v »imeniku razstavljevcov« precej za Bernekerjem: Bucek Anton; ljubljanski meščan, slikar in dvonadstropni hišni posestnik.

Ti pa, presveta slovenska Muza, krajno ukaj spričo novega, tako eminentno nadarjenega sotrudnika na naši kulturni njivici!

Rado Murnik.

konstatirali bomo le suho dejstvo, ki pa je v istini žalostno za narod in sramotno za naše klerikalce.

Ljubljana, ki je glavno mesto Kranjske in obenem kulturno središče štirih avstrijskih kraljevin, kjer prebivajo Slovenci, nima niti ene stalne umetniške zbirke, ki bi bila pristopna občinstvu. V deželnem muzeju je sicer nekaj stvari, ki bi bile dobre, a ne urede se in ne spravijo vsaj v skupno sobo, iz nam čisto neznanega vzroka. Javni faktorji sploh se za obraževalno umetnost čisto ni ne bričajo in lahko bi navajali kričeče vzglede, kako se drugod goji slikarstvo in kiparstvo, in gotovo še v veliko malenkostnejših razmerah, kakor pa vladajo pri nas. Povdarnamo samo, da sta se otvorili že dve umetniški razstavi, ki sta vzbudili splošno pozornost, toda ganilo se ni nikjer nič. Pri nas so bili in so, žal, še vedno edino le umotvori po naših cerkvah dostopni ljudstvu in zato je umetniški značaj cerkva za nas dvojnega pomena.

V novejšem času pa je začela prava devastacija umetnosti iz prejšnjih vekov po domačih cerkvah. Ker pa ne mislimo naštrevati vsega, kar se je pokvarilo po deželi, omejili se bomo le na Ljubljano.

Velikonočni potres l. 1895 ni odgnal le tujcev od našega stolnega mesta, ni pregnal le mirnih prebivalcev za nekaj časa iz zidin stolice, segnal je z bičem tudi umetnost iz skoro vseh ljubljanskih cerkv, ki pa se ni povrnila nazaj.

Kmalu po potresu so začeli popravljati mestno župno cerkev sv. Jakoba. Sicer ni imela niti prej dosledno proizvedene arhitektonične oblike, toda bila je vendar, dasi sezavljena v treh slogih, vsaj v ospredju, proti trgu, čedna in ni kvarila ukusa. Delo je vodil arhitekt Jeblinger, ki pa je pokvaril prav vse, kar se je le dalo. Podrlji so spredaj zvonika ter sezidali na strani velikanski stolp, da čisto ubije cerkev, ki dela vtis šupe. Preobložili so façado z različnimi okrasni tako, da nima cela stvar nobenega lica. Isto tako se je zgodilo s cerkvijo sv. Petra, ki je prej delala, če ne velikanska, pa vendar ličen, dasi pripravil in enostaven dojem. Okoli zvonikov so napravili težke okrajke, ospredje pa prevleklj z venci in drugo navlako; podaljšek, ki se je prizidal presbiteriju, dela od strani prav mučen vtis, dasi bi se morda dala ta stvar, če so jo hoteli imeti, izvršiti vsaj nekoliko primerno. Kar so napravili s franciškansko cerkvijo, kateri so prizidali zadaj kapelo, je stvar, o kateri je težko govoriti; žaljen je pojem najprimitivnejše simetrije.

Potem pa se je začelo popravljanje znatnej. Začeli so slikati in renovirati freske po stropih, deloma pa so tudi preslikali vse cerkev, kakor n. pr. trnovsko župno, ki dela edino častno izjemo izmed vseh drugih ljubljanskih, ki so jih popravljali.

Prišla je torej na vrsto slikarja. O franciškanski cerkvi ne bomo govorili, ker je itak že prepoznamo. Prejšnji Langusov strop je v starh konturah prebarval — drugačia izraza pač ne zasluži — Dunajčan Kastner tako nerodno, brezokuso in diletantko, da se Bog usmili. Tu je torej že vse izgubljeno. Renovirali so tudi strop cerkev sv. Petra, ki je sezidana po uzoru cerkev S. Giorgia v Benetkah in o kateri je izrekel priznan vesak v cerkveni umetnosti, da ima menda najlepšo notranjost izmed vseh kranjskih cerkv. Prenovil je strop, ki daturia z pričetka 18. stoletja, iz tistih slavnih časov, ko sta delovala v naši domovini Quaglia in Robba, neki tujec, Nemec Atorner. Ta človek je, kakor pri nas vsi, ki so jih poklicali od drugod, milo rečeno, pokvaril freske, ki jih je delal najbrž kak Quaglijev učenec; kolorit

ima zelo malo skupnega s starim, ki se še vidi nad prezbiterijem in nekatere figure imajo sedaj docela voščen inkarnat. Tudi je konturiral vse skupaj veliko premočno, cesar pri starh slikah ni opaziti. Naslikal je pri strani, proti velikima dvema transkima kapelama nekaj lunet z romanskimi slikami, dasi imajo stare freske lahen baročen dih. Treba je pa bilo, ne vemo zakaj, slikati tudi ladjo, nad „Kämpferji“ in dve transki kapeli. Delo so izročili seveda zopet tuju, Dunajčan Kastnerju, proti kateremu se je že pojavila nezadovoljnost, ko je renoviral franciškanski strop. Kapeli sta že dovršeni. Reči smemo, da je to najslabše delo, kar ga je sploh pokazal v Ljubljani in najslabše tudi, kar se je naredilo na ljubljanskih cerkvah izza potresne dobe. Treba pogledati le levo kapelo, v kateri je zagrešil na stropu „Varstvo matere božje.“ Kaj tako naivnega, neslikarskega, je sploh težko najti in imenovan temu bi se dal še prav poetično izraziti.

Sedaj pa je pričel Kastner barvati prostor nad „Kämpferji“ po ladiji. Vprašali smo se, zakaj sploh niso pustili spodnjega dela cerkve le poblenjenega in niso prenovili le stropa? Bilo je prej tako in gotovo ni bilo slabovo, kajti bilo je okusno in priprosto; sedanja oblika pa je neokusno in skrajno našmarjena. Kar se pa dela sedaj, presega vse meje pričakovanja. —

Razdelitev arhitektoničnih delov n. pr. je naravnost otročja. Na stropu so velike figure, in cela slika, ki je razdeljena v skupine, predstavlja križanje sv. Petra ter nareja prav mogočen vtis. Spodaj pa so majhne figure, navlčene brez smisla in okrogli medaljončki! Koloristika je pod ničlo, kajti barve so čisto neharmonične. O risanju sploh govora ni. Obrazi so skremženi in narejeni vsi po isti šablioni, inkarnat bi se dal primerjati s šunko. O anatomiji menda nima slikar pojma in opaziramo le na tiste roke, ki jih dela Kastner: tako vpogniti roke sploh ni mogoče, kakor jih imata svetnika (škof in menih) v desni kapeli, razen če bi komu kosti polomili. V občej je vse delano brez vsakega najmanjšega okusa, brez vsakega čuta in tudi brez vsakega znanja. Deto je tako dilettantovsko, da bi vsak naš domač samouk napravil dostojnejše. Kar se tiče skupnega vtisa novih stvari s starimi je tak kontrast, da zabolvi vsakega lajika.

Čujemo pa, da bo brčas tudi prezbiterij slikal Kastner. Kakšno bo to, res ne vemo, in opaziramo merodajne kroge, naj vsaj tisto preprečijo, kar se še da, dokler ni še prepozno! Stvar je resna in vsako odlašanje škodi!

Govorilo se je že tudi, da bodo nekaj popravljali freske v stolni cerkvi; apeliram v ime tega edinega, res umetniškega obstanka, ki ga še imamo, naj pazijo tisti, ki tu odločujejo, komu bodo izročili delo. Imamo veliko slikarjev Slovencev, ki so umetniki, ki imajo okus in ki so izvršili že kakšno dobro stvar tudi v cerkveni stroki, samo treba jim plačati toliko kot tuju, ki dela slabe reči za drag denar. Čujemo tudi, da preti nevernost novi cerkvi na Brezju. Vprašamo: Ali bi ne bilo mogoče stvari preprečiti pravočasno?

Odločilni faktorji pri nas kažejo neumljivo zaupljivost napram tujcem, ki nam posiljajo svoje najslabše ljudi, in še vselej so bili prevarjeni. Ker se to godi v zadnjem času, rekli bi, kar sistematično, kličemo jih, naj se spomnijo, da smo doma! Povdarnamo pa tudi, da nismo izpovrgorili teh besed, le „pro domo,“ ampak pred vsem v imenu umetnosti, ki je bridko žaljena.

Spectator.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. oktobra.

— **Cesarjev god** se je praznoval danes, kakor običajno po vseh cerkvah s slovesnimi mašami, katerih se je udeležilo vojaštvvo, c. kr. uradništvo, šolska mladina itd.

— **Napredna stranka** prirediti, v nedeljo, dva shoda: jednega v Cerknici; drugega pa v Spodnjem Logatcu. Pri prvem govorita župan Hribar in dr. Triller, pri drugem pa dr. Tavčar in dr. Kušar.

— **Niti jednega mandata!** Ba-

starcki ljubljanskih kanonikov tega izreka dr. Tavčarja ne morejo pozabiti. Da se splošna volilna pravica pri današnjih razmerah, ko je kmet, večinoma prava duhovniška ovca, da tako prikrojiti, da se napredni inteligenciji odvzame vsak mandat, je gotovo. To pa bi bila volja naših popov, ne pa ljudska volja. Ali o tem se s tako borniranimi nasprotniki, kot so omenjeni bastardki, ne bodovali dalje prepirali. Pač pa smo tudi mnenja, da ne dobe klerikalci niti jednega mandata — in naj se upelje tudi splošna volilna pravica za nedorasle Marijine device! — ako škof ljubljanski dr. Tavčarju in njegovim priateljem dovoli, da bi smeli dva meseca pred volilnim dnevom propovedovati po vseh kranjskih cerkvah, kakor smejo to naši petelinčki — kaplani! Spovednike jim pri tem še pustimo.

— **Klub združenih jugoslovenskih poslancev** — še nima svojega programa. Dr. Šusteršič šele išče ta program in, kakor poroča praska »Politik«, iskal ga je najprej v žepu poslanca — Barwinka! Če smo prav poučeni, ima klub dva načelnika, Ivčeviča in Šusteršiča. Ta zadnji pa je prvega meni nič tebi nič v stran potisnil — in na svojo pest kuha nove programe. Bodo prej kot ne tudi po tem izgledali ti programi. Tista klaverarna rola, kojo bodo Ploj, Ivčevič in drugi v združenem klubu igrati morali, se že pričenja! To bodo morali pelina pojesti, ti »katoliški Jugoslovani!

— **Kakor en mož!** »Slovenec« poroča o zaupnem shodu v Rajhenburgu: Nato pride na glasovanje kandidatura prihodnjega deželnega poslanca. Vsi zborovalci in vse pismene izjave so kakor en mož za g. Žičkarja, ki tudi kandidaturo prevzame. Mi se ne čudimo, da so vse pismene izjave kakor en mož glasovanja se udeležile, čudimo pa se, da so glasovale za človeka, ki sodi za poslanca, kakor bi sodil nesorog za baletnega plešalca. Je pač še mnogo plank na Spodnjem Štajerskem!

— **Razum za unijatstvo na Slovenskem.** V »Edinostic« se oglaša nekdo proti našemu razumu za unijatstvo na Slovenskem. Nam se vidi, da kaže dotočnik nekoliko preveč ogorčenja, ker kratka naša vest ni merila proti unijatstvu, pač pa — in to v prvi vrsti proti

po g. Podgorniku izraženemu mnenju, da bi naša stranka krepka in močna postala, kakor hitro bi zanesla agitacijo za unijatstvo med priprosti narod. Mi nismo niti proti unijatstvu, niti proti unijatskim pomom, (če se ne motimo, je to uradni naslov unijatskih duhovnikov; ne pomenja torej ničesar nečastnega!) niti proti temu, da bi se smeli duhovniki ženiti. Samo proti temu smo se izrekli, da bi narodno-napredna stranka vse te reči porabila za agitacijska sredstva, — in to med priprostim narodom na deželi. Dopisnik »Edinostic« kazal je torej preveč zavijanja, ko nam je odgovarjal. Sicer mu pa bodi v tolažbo povedano, če se z njegovo pomočjo kdaj ustanovi slovenska cerkev, smo mi prvi, ki ji pristopimo!

— **Važna razsodba najvišjega kasacijskega dvora.** Dvoje reči je bilo do sedaj, ki so pri našem deželnem in kazenskem sodišču dovedle do gotove obsode. Če je na primer kmet v kakem prepiru nad svojega zopernika zaklical: čakaj, hudič, te bom ubil, če ne danes, pa kak drug dan! — tožilo ga je državno pravništvo prav gotovo radi hudodelstva po § 99. kaz. zak. in sodišče ga je prav zanesljivo na par mesecev obsodilo, dasi kmet pri takih izbruhih svoje surove jeze pravzaprav nič hudega ne misli. Istotako so bili vsikdar obsojeni mladenči, če so jo, dasi še niso bili klicani k vojaškemu naboru, v Ameriko na delo popihati hoteli! Sedaj je pa kasacijski dvor v jednem slučaju razsodil, da je pri takih obsodbah obsojenec dokazati, da je imel namen, za stalno preseliti se v Ameriko, kar pa se pri vsakem mladem človeku, ki pusti doma očeta in mater, ne sme brez dokaza meni nič tebi nič domnevati. Vsled tega je deželno sodišče v zadnji dobi precej mladih »Amerikancev« oprostilo, dasi so bili zaščiteni na potu v drugi kontinent!

— **Kako znajo božji namestniki rentačiti.** Te dni je bila v Mokronugu prodaja starodavnega graščinskega stolpa in pohištva z vrtom, ki stoji sredi trga, kar je kupila od sedanjih graščakov soproga našega sotrudnika. Gosp. J. Dolinar, župnik na Raki, se je pa tudi na skrivaj potegoval za to kupčijo, ker misli priti v Mokronog na »pension« s svojo staro devico kuharico, ki pa premore vzlic svoji veliki starosti precej mastno hranilnično knjižico (čuje, gospod Koblar!), katera bi skoraj gotovo igrala pri tej kupčiji glavno vlogo. Župnikov sorodnik J. Š., ki stanuje v Mokronugu, pa se je kot »mešetar« nekaj vtrkal v to kupčijo in sicer na korist sedanje posestnice, toda pri tem je padel v nemilost pri stricu tako, da je sprejel od J. Dolinara, župnika na Raki, sledče pismo: »Zaveržena, mešetarska duša, zapomni si za vselej — da se nikdar več ne prederzniš — pod mojo streho stopiti. — Nikdar me ni treba obgovarjati — jest tebe več ne poznam za žlatnika. Zakaj sem te zavergel za vselej — pojdi memo »kovačice k Penea - tu —

V vratih sosedne vile je zarožljal ključ in skoro potem se je razlegalo po cesti krasno igranje dveh mandolin, spremljanih s kitaro, običen koncert, s katerim so se vsak večer zabavali trije mladenči sprehajajo se po cesti gori in dolni. Tanki, nežni glasovi božali so ji srce, da se ji je širilo v blaženosti; jela je dihati hitreje in srkati vase ves čar krasnega večera. Pod svojim srcem je začutila gibanje noge življenja, nasmehnila se srečno, prijela se za srce in deklamovala glasno krasne verze iz Ade Negri:

E sarà grande come io mi giurai
D'essere e non diveanni; e quelle cuole
Vette soggiogherà, ch'io non tocrai.*

Videla se je v mislih mahoma tam v lepi novi hiši grdega predmestja v okusno urejenih sobah in zdelo se ji je, da ji ono novo življenje šepeče: — Kaj tožiš in sanjaris? Prej si bila tam sama, nerazumljena, sedaj boš imela mene in mojega papa in le kjer bova midva, tam bo tebi najlepše.

Srečno se je nasmejala sama sebi in ko je vstopil njen mož Niko, oklenila se ga je okoli vrata ter pri večerji pričela takoj govoriti o novem stanovanju in pravah zanj.

* In velik bode, kakor sem si prisegla, da budem jaz in nisem bila, In one prekrasne vrhunce premaga, katerih jaz nisem dosegla.

Čez vrt doli s hriba je prihajala divna, večerna, majska sapica naravnost skozi okno do nje. Večerni zvonovi so se jeli oglašati iz raznih cerkv, na nebu so se že prikazovale prve zvezde in slavec se je v presledkih sladko glasil iz goščave nad višo.

V pobožnosti je Ana sklenila roki ter za večerno molitev vskliknila samo iz vsega srca: — O Bog, o Stvarnik, kako si velik!

Potem se je zopet naslonila na okno in otočnost ji je pologoma legala na srce.

Spodaj po cesti so dirjali kolesarji in kolesarice mimo zvoneč, smeječ se in trobentajoč in zaljubljenih parčkov je prihajalo po obeh drevoredih vedno več mimo.

— Ljubezen si išče in najde vedno le najlepša poto — mislila si je Ana, videča sprehajajoče se zaljubljence in prav ljubezen našla je tudi meni to le stanovanje.

Dasi si ni upala misliti, kaj bo čez par mesecev, in kam se bode morala preseliti, obše so jo vendar te misli kar siloma in solze so ji stopile v oči.

Obdarjena že od narave s čutom za vse lepo in popolno, stresala se je kar naravnost ob vsaki ostudni besedi in kletvi, ki jo je slučajno slišala po ulicah, zardevala do las in ob pripovedovanju ka-

kega podlega čina sprehajala jo je zona in stresli so se ji vsi živci, da je čutila mravljinice prav do konca prstov. In sedaj? Sedaj bode morala iz tega raja, iz tega mirnega zavjetja tja v milieu, ki je zanko tako malo primeren, v gosto obljudeno, zaduhlo predmestje.

Zakaj ne reče svojemu možu niti besedice? Zakaj ne pove tega njemu, ki jo ima vendar-le rad? Zakaj mu ne more povedati, da ona ni iz tistih ljudij, ki gredo hladnokrvno mimo vsega, ampak da je na svojo nesrečo izmed onih redkih ljudij, katere dirne vsak čin, vsaka beseda in naj se ne dotika ta čin, ta beseda nje čisto nič? O ne, povedala mu ne bode, z besedami mu itak ne more razočreti teh svojih tako čudnih notranjih čuvstev. Ko bi mogla svoja čutila tako odkriti, kakor jih ona čuti, umel bi jo in jo pomiloval. Če mu pa reče le tako suhoporno: — Tam je tako grdo, tukaj pa tako lepo — odgovori ji gotovo: — Privadiš se še tudi tam — ali pa: — ti misliš vedno le s srcem — ali celo: — to je sama čista nervoznost, premagaj se!

Zmrščilo se je skoro popolnoma, razni oddaljeni glasovi so potihnili, razlegala se je samo tem glasneje in čvrsteje slavčeva pesem in s ceste gori je čula vedno razločnejše šepet šetajočih zaljubljencev.

tam boš zvedil — kaj si naredil.« Nikdar več ne pred moje oči. Raka, 30. septembra 1902. J. Dolinar. — Iz teh vrstic je razvidno, da je župnik Dolinar »inteligentna«, pa zelo huda oseba, ki v svoji jezi ne pozna besed izbirati ter zavriše srodstvo. Sicer pa imajo take lastnosti skoraj vse njegovi vrstniki na Kranjskem; le malo jih je treba razrditi, pa so hujši kot drvarji iz Gorjancev. Samo ob sebi je umevno, da dobi ta božji namestnik od »zavrnene mešetarske duše« dostenj odgovor. Mokronoško prebivalstvo pa, mislim, da ne bode pogrešalo tako finega namestnika božjega v svoji sredini. R.

Dijete za politično agitacijo. Poroča se nam: »Gospodarska zveza« ima uslužbenca, ki ima opravljati doma uradni posel, semtretja pa dobi tudi analog, iti pregledat po deželi poslovanje konsumov. To opravlja takozvani »revizor« Pele, ki si zaračuna za vsak dan pet gold. ali deset (!) krov. Zadnji dve leti je pa ta človek obhodil ob času agitacije za volitve (!) največ krajev in agitiral za klerikalce, potem pa zaračunal tiste dni kot »revizijo« konsumov in zadrug. In tako dela vsakokrat! Ali ne spada tak švindel na klop? Tako izkorisčajo kmata klerikalni švindlerji z dr. Žlindro vred. »Božji« mlini meljejo počasi, da, ali — žro hitro!

Poslovanje v klerikalnih hranilnicah in posojilnicah — v praksi. Piše se nam: Pred kratkim sem Vam poročal, kako se pri klerikalnih konsumih in »kmetijskih zadružah« v logaškem okraju vrši poslovanje, fabricirajo bilance in pri tem kmetu meče pesek v oči. Danes Vam morem podati k tej gospodarski Šusterščevi himni še eno partituro. Pri hranilnicah in posojilnicah uživajo že zadolženi kmetje, ki so udje, kar neomejen kredit! Kadar kak tak potrebuje denarja, pa privleče seboj v posojilnico po enega ali pa po dva poroka kmata, ki že sama iščeta »stolažbe pri frakelu«, in odbor dà takemu kmetu posojilo, kolikor ona dva podpišeta, čeravno so na posestvih vseh teh intabulirani že na prvem in drugem mestu drugi upniki. Odborniki so poroki drug drugemu, potem pa še — že eden ni zadost, pa dva skup, še tretjemu kmetu. Kako izgleda potem »varnost posojil« pri teh zavodih, si lahko mislite. Če bere človek ob koncu poslovnega leta bilanco teh klerikalnih posojilnic in podatke o denarnem prometu, se mora za žile držati, da jih krč ne zvije. — Kaplani se za tacega klerikalnega falsifikatorja seveda nič ne brigajo, ali kaj pravita k temu »kranjska hranilnica« in »Ljudska posojilnica«, ki imata vtaknjene notri svoje tisočake?

Repertoar slovenskega gledališča. Jutri, v nedeljo zvečer se ponavlja Sardoujeva zgodovinska veseloliga »Madame Sans Gêne« iz časa Napoleona I. — V torek, dne 7. t. m. se ponovi Wagnerjeva opera »Večni mornar«. Drama pripravlja sedaj pravljico »Pepeko« in Björnsonovo dramo »Bankerot«.

Slovensko gledališče. Richard Wagnerjeva opera »Večni mornar«, prva v tej sezoni, se je obnesla jako vrlo, kakor pevcem igralcem na čast, tako mnogoštevilnim poslušalcem v slast. Že izvrstno naštudirana overturna navdajala te je z nado, da je od strani orkestra, kateremu zopet poveljuje g. Benišek, danes vse v redu; in nisi se varal, kajti spremjevanje orkestra je vseskozi točno in zanesljivo tako, da so se lahko opirali nanj tako zbori (moški in ženski) kakor tudi solisti. Kar se nanaša na moški zbor, kateri je takoj pričetkom igre vrlo krepko posedel v akciji, iznenadil nas je kako prijetno po čistosti in sigurnosti, mnogo boljši je mimo lanskoga moškega zobra. Izrekamo pa zato tudi toplo željo, naj vztraja v svojem, gotovo napornem delovanju. Lepa vrsta mladih, svežih grl, očarala nas je v ženskem zboru, ki se je odlikoval v vsakem oziru v drugem činu vobče znani pesmi, peti ob kolovratih. Voditeljica zboru vodila je energično svoje sotrudnice, dà, celo z nekoliko prevelikim temperamentom. Naravno je, da vzbuja naslovna uloga največje zanimanje. Baritonist g. Kral, kateremu se je poverila uloga »Večnega mornarja«, prepričal je takoj v nastopu v velikem sentimentalnem

samospevu, da je, uporabljaljoč svoj, v vsaki višini kakor močan, tako uravnani in simpatično doneči zamolkl bariton z veliko spretnostjo in umetniško sigurnostjo, popolnoma kos svoji ulogi, sicer po komponistu z vso vnemo prirejeni, toda vendar teščavi, ker zahteva mnogo tudi od igralca. V tem oziru se je postavil gosp. Kral na malo bolj pasivno stališče, kar ni bilo sicer na kvar splošnemu utisu njegove uloge, toda želeti bi bilo, da se kretanje igralčeve razvije nekoliko živahnejše koncem družega in koncem tretjega čina v trenotkih, v katerih se smatra večni mornar, da je dosegel svoj smoter v ljubezni nedolžnega dekleta ter si s tem osigural rešitev in posvetno srečo, oziroma, da mu je neda splavala po vodi, da svojega smotra ne doseže nikdar več. Brezkraino veselje na jedni strani, brezkraini obup na drugi strani pa zahtevata nekoliko živahnejše igre. V napominanem oziru zavoljila nas je popolnoma sopranistka, gdčna Hanušova-Svobodova v vlogi Sente, mornarjeve neveste, uglobivša se v navedeni histerični značaj, tako, da se je morallo od strani občinstva burno pritrjevati, kadar je završila v drugem činu krasno balado in ravno tam dognala z g. Kralom dvospesv, o katerem si ljubimca obljudita drug drugemu večno zvestobo Sopran gdč. Hanušove Svobodove ni sicer povsem uravnan: v višini vzdržuje se sigruno, sicer nekoliko rezko, toda navzlic temu prijetno doneče; v srednji legi pa se bodo po marljivem vežbanju odpravile nekatere napake v tvoritvi glasu in izreki, po katerih nedostatkih trpi sedaj še nekoliko njena deklamacija. Vprizoritvi te musicalne drame ni kaj oponašati, kajti poskrbel je zanjo z vso hvalevredno vnemo vrlji gospod režiser Aschenbrenner, kateri se je pokazal občinstvu pri včerajšnji predstavi jako routiniranega basista; igral in pel je Sentinega očeta, Dalanda, skrbno in izrazito ter nas zadovoljil v tej za kritiko sicer indiferentni vlogi. Ker nimata niti lovec Erik, zaročenec Sente, ki ga je pel gosp. Turžanski, niti Dalandov krmar, ki ga je pel gospod Hájek, razsežne uloge, pridržati si je sodbo o tem, kateri njuje je sposoben za prve tenorske partie, dotlej, da se ju sliši v večjih samostalnih ulogah. Obadva gospoda razpolagata s krepkim, zvonkim tenorjem ter je pogodil vlasti g. Hájek znamo kratko krmarsko pesmico v prvem činu v obču zadovoljnost. Dodati moramo pa, da o njegovem kretanju na odru ne moremo soditi, ker njegova mirna uloga ne zahteva nobenega igranja. Kakor se čuje Hájkovo izrekovanje gladko, tako zategava nekoliko g. Turžanski, kar je morda od tega odvisno, da mu dela dialekt v pričetku težkoče, katere se dado s časom polagoma odpraviti. Veliko napora pa treba g. Turžanskemu v kretanju na odru, kajti na tem polju je isti še povsem diletant. V tem oziru treba kar iznova pričeti. Priznati pa je vendar, da se čuti umljivo sleherni predstavljivec Erikov vspričo nadčloveškega Holandčevega značaja in njegove, po skladatelju z vso glasbeno krasoto opremljene uloge ne-kako v ozadje potisnjene. Erik je pač revček! Ne zamerimo torej začetniku, če mu taka vloga ne prija, ter mu ni možno, voglobiti se vanjo s polno vnemo. Izreči pa je že sedaj, da sta oba gospoda lirična tenorja. Kolikor se da posneti iz maloštevilnih stavkov, po skladatelju naklonjenih Sentini, pridobili smo z gospodično Glavarjevo prav dobro altistko. Včerajšnja opera je vspela v slehernem oziru tako zadovoljivo, da ji moramo glede umetniške vrednosti priznati prednost pred zadnjo vprizoritvijo »večnega mornarja« na tem odru. Preverilo se je o tem tudi mnogoštevilno občinstvo, ki ni štedilo z burnim, zasluženim priznanjem napram slehernemu pevcu.

Družbi sv. Cirila in Metoda je Nj. prevzetenost deželnih predsednik baron Hein priobčil laskavo vest, da je Nj. Veličanstvo naš cesar zahvalo veleval izročiti glede na izraze zvestobe, udanosti in pokorščine povodom njenе XVII. velike skupščine v Il. Bistrici.

„Glasbena Matica“ je pričela pred 2 mesecema razpošljati svojim članom muzikalije, opero »Gorenjski Slavček«. Do sedaj se je razposlalo 550 komadov, in sicer častnim članom in ustavnikom, ljubljanskim članom, ter tistim

članom, katere so poverjeniki prijavili, ali kateri so sami javili, da želje muzikalije zadnjih dveh let. Ker iz nekaterih krajev še nismo dobili odgovora, prosimo poverjenike, da javijo, kdo želi muzikalije, da se more razpošljavate redno vršiti. Kjer ni poverjenikov, prosimo, da se člani sami javijo z dopisnico na »Glasbeno Matico«. Nadejamo se, da se oglaši tudi mnogo novih članov, ker je opera »Gorenjski Slavček« lepo in za nas Slovence častno delo. — Odbor »Glasbene Matice«.

Jubilej 50letnega obstanka ljubljanske realke

ljubljanske realke se je slavil danes dopoldne. Slavnost se je začela ob 10. z mašo v nunski cerkvi. Ob 11. so se zbrali v prostorni in arhitektonsko krasni, z venci in zelenjem odičeni veži realke zastopniki dež. vlade, na čelu dež. predsednik baron Hein z načelniki uradov, zastopniki dežel. odbora in mestne občine, deželnega sodišča, ljubljanske c. kr. vaduice, vseh srednjih šol in vojašča, nadalje je prišlo več poslancev, veleobrtnikov, trgovcev in bivših učencev zavoda. Sedanji učenci, z zastavo na čelu, so bili razvrsčeni na desni strani slovesno razsvetljene veče, po hodnikih in stopnjicah. V ospredju veče na vzvišenem prostoru je stala doprsna soha Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. Slavnost je otvoril g. ravnatelj, šol. svetovalec dr. Rudolf Junowicz, ki je pozdravil vse goste ter se jim zahvalil za obilno vdeležbo. Dne 2. marca 1852. se je otvorila 3 razredna nižja realka. Tedanji ravnatelj, Peter Nel je izrazil v otvoritvenem govoru svoje prepričanje, da bo zavod prospeval in prinašal deželi obilo sadu. 6. oktobra 1863. se je razširila realka v 6 razredno višjo realko, tako da so 1. 1868./1869. zapustili zavod prvi absolventi. 31. maja 1872. so se reorganizovale vse avstrijske realke v 7 razrednice in takrat se je spopolnila tudi ljubljanska realka v 7 razredno višjo realko. Učencev je bilo spočetka malo, a število je naraščalo, l. 1862. in 1863. je zopet padlo, z napredovanjem domače obrti pa se je nato iznova in trajno dvigalo število učencev, tako da jih šteje danes 544 (2 privatna). Sedanje krasno poslopje je sklenila postaviti kranjska hranilnica ob priliku svoje petdesetletnice. Leta 1874. se je realka preselila iz prostorov starega licejnega poslopja v novo palačo, ki je veljala okoli 1 milijona K. Pri takratni otvoritvi je bil prisoten tudi naučni minister dr. Stremayer. 2. marca 1853. že se je predelila realki tudi obrtna nadaljevalna šola, ki se je 20 let pozneje reorganizovala v sedanjo obliko. Od 1. 1865. se delajo na realki izkušnje za strojnike parnih strojev, lokomotiv in parnikov. Na zavodu je bila nekaj časa tudi šola za modelovanje, ki pa se je radi nedostajanja prostora opustila. Realka ima po zaslugu dežele in države bogate in krasne zbirke ter se z njimi more kosati s prvimi zavodi v državi. Sedaj je na zavodu tudi potresno opazovališče z mnogimi instrumenti. Ustanovila se je ta naredba po zaslugu g. dež. predsednika barona Heina. Šola je izborna po svojih močeh, ki so požrtvovalno delavne; narodnost učencev se vedno ščiti in varuje. Končno se je govornik zahvalil slovensko: deželi in občini za nesebično plenitno podporo prebivalstvu kranjskemu in zlasti ljubljanskemu, zavodom, ki so sprejeli na realki izobražene strokovnjake ter nemški kranjski hranilnici ustanovitelji in podpiratelji realke. Končno je zaklical cesarju: »Hoch!« Učenci so pod vodstvom g. prof. Foersterja zapeli dr. Wallnerjevo (nemško) slavnostno pesem, ki jo je zložil A. Foerster. Nato se je nemško zahvalil zavodu in učiteljem g. prof. Schrantzer, slovensko pa g. tovarnar Lenarčič. Učenci so zapeli Beethovenov zbor (slovenski) Čast Bogu. Končno se je zahvalil učiteljstvu sedanji učenc ter se je zapela cesarska pesem. Popoldne ob 1. je bil v kazinskom stektenem salonu banket.

Ondříčkov koncert v Ljubljani

Slavni umetnik, c. kr. komorni virtuož Franc Ondříček bo v nedeljo, dne 19. oktobra koncertoval v Ljubljani, na kateri koncert že danes občinstvo opozarjam.

Potrjena učna knjiga. Ministerstvo za uk in bogoslovlje je potrdilo Senekovičovo »Fiziko za nižje gimnaziske razrede«.

Nekaj o ljubljanskem ljudskem šolstvu. V zadnjem času se pogosto zidajo nove šole, ali pa se manj razrednice razširjajo v več razrednice. To mora vsakdo odobratiti, kdor je zavzet za napre-

dek naroda. Tudi v Ljubljani se je lansko leto otvorila nova deška ljudska šola, ker se število učencev rapidno množi od leta do leta. S tem se je precej storilo za ljubljansko ljudsko šolstvo. Toda tukajšnje ljudske šole so bile še vedno tako prenapolnjene, da se letos niso sprejemali okoliški otroci v mestne šole. Vendar se je letos število šolo obiskujocih otrok prav neznatno zmanjšalo. Opustili sta se dve pararelki. — Vsakdo ve, da se ne more doseči, bogve, kakih uspehov, če razredi prenapoljni. Do tega prepričanja so prišli že povsod, samo menda v Ljubljani ne, kakor kažejo razmere. Dasi se je letos zmanjšalo število učencev samo nekoliko, sta se vendar opustili dve pararelki. Zato so nekateri razredi tako nabito polni, da se je letos število učencev v tistih razredih skoraj podvojilo primeroma z lanskim letom. Pod takimi razmerami ne more doseči učitelj dobrih uspehov vkljub vsem potrebnim in nepotrebним vijakom, kateri tako pogosto pritiskajo v zadnjem času na učitelja, da ni čuda, če mu vzamejo še tisto trohico ljubezni in idealnosti do šole, katero si je ohranil v žalostnih razmerah. In potem se vrhu tega dogajajo še čudni slučaji proti učiteljem. Tako se je letos v Ljubljani postavilo na cesto kar šest suplentov. In trem so se glasili dekreti »do preklica«. Samo slučaj je nanesel, da sta bila dva zopet milostno vsprejeta. Mesto dveh so nastavili ženske suplentine na deško šolo, a moške učitelje na dekliško šolo. Narobe svet! To, mislimo ni lepo, če tudi so bili samo suplenti; tako se jemlje mladim upolnoma ljudim veselje do vzviševšega poklica, ki so ga ravnokar nastopili. Sicer se pa tudi starejšim gospodom ne godi dosti boljše. Lahko bi še navedli marsikaj, toda za danes naj zadostuje. Upamo, da bode »Učit. Tovariš« posvetil še v marsikak teman kotiček. Za danes smo to priobčili, da tudi širše občinstvo zve, kaki slučaji se lahko primerjajo v Ljubljani, kaj še le drugod.

H.

Redko praznovanje. Danes praznuje metteur en pages našega dnevnika, gospod Fran Hribar, 30 letnico službovanja v »Narodni Tiskarni«, ter že nad 20 let vestno in marljivo sestavlja »Slov. Narod«. To praznovanje je tem redkejše, ker je delo pri sestavi dnevnikov za metteurja jako naporno, a današnji slavljenec opravlja ta posel še z mladeniško čilostjo. Iskrene čestitke!

Županom v Novem mestu je bil dne 1. t. m. izvoljen lekarnar gosp. Simon pl. Sladovič, ker dosedanji 6letni župan g. dr. Jakob Schegula nikakor ni hotel več prevzeti izvolitve.

Koncert Fr. Ondříčka se vrši v Novem mestu v prostorih ondotne čitalnice dne 20. oktobra t. l. ob 8. zvečer. Sedeži à 3 K se dobivajo danes in jutri v trgovini J. Medveda.

Umrla je dne 30. septembra t. l. v Črnomlji Terezija Dobrin, mati c. kr. sod. pristava Ivana Toporiša.

Nedeljski počitek v Jesenicah. Iz krogov trgovskih pomočnikov in prodajalk se nam piše: Tu v Jesenicah in okolici bi bil že skrajni čas, da se uvede nedeljski počitek. Ker je tukaj mnogo ljudstva, je tudi služba trgovskih pomočnikov in prodajalk zelo naporna. Dalavni čas je dolg dovolj, a niti v nedeljo nimamo vsaj pol dneva prosto. Dočim se po drugih krajih prodajalne zaprož opoludne, so pri nas odprte do štirih popoludne ali pa celo cel dan. Tudi trgovski pomočnik je človek in vsaj edenkrat v tednu bi bil rad malo prost, da se malo spočije in razvedri. Upamo, da bodo gospodje trgovci tudi to uvideli in uvedli tudi tukaj nedeljski počitek.

„Advokatokracija na Štajerskem“. Pod tem duhovitim naslovom nadaljuje prefekt Korošec bruhanje svoje jeze v »Slovencu«, ker ga niso postavili za kandidata za štajerski deželni zbor. Postavljeni so temveč baje skoraj sami advokatje, a to, kakor je Korošec pogodil, liberalni advokatje. In po čem jih sodi tako Korošec? Ker ne berejo samo »Slovenskega Gospodarja« — kojega naročniki so vsi ti štajerski »liberalci« — temu nekateri izmed njih tudi »Sl. Narod«. In dasi so vse imenovane kandidate postavili večinoma duhovniki na raznih zupnih shodih, skuša ta zgaga zanesti razpor pri predstoječem volilnem gibanju, če, »Kdor hoče kandidirati, odpovej se

Dalje v prilogi.

poprej gnilemu »Narodovemu« liberalizmu, t. j. z drugimi besedami: v Maribor morajo priti očitno obžalovati, ker beroje list, katerega bere tudi — Korošec. Ako ni hinavščina ono duhovniško pritrjevanje na zaupnih shodih, morajo tudi Štajerski duhovniki kreniti Korošca po nemirnih prstih ter obsoditi prizadevanje »Slovenčevu«, spraviti v nevarnost slovenske mandate. Tudi mi ne odobrjuemo, da zastopajo Štajerske Slovence zgolj odvetniki in duhovniki, a sedaj se o tem pričekati, je prepozno in bi bilo neodpustno hudo delstvo, izpodkopavati tla proglašenim kandidatom v korist Nemcem in nemškutarjem, kakor to delajo maščevalni tonzuriranci v »Slovencu«.

Jesenska strela v klerikalni trdnjavi. V »kmetijsko zadrugo« pri Mali Nedelji na Spod. Štajerskem je udarila pretekle dni strela v podobi — konkurza. Zadruga je pasivna in je o njej razglašen konkurs, zdaj bodo pa tudi — kmetje kmalu, ker bode od te strele osmojene tudi njih — mošnje.

Medsebojno pokajenje. Pri otvoritvi nemške meščanske dekliške šole v Ptaju je župan Ornig podal deželnemu glavarju diplomo častnega meščanstva. Zato pa se je tudi županu priedilo »presečenje«, ko so odkrili na hodniku nove šole njegov kip. In zadowoljna sta bila oba.

Shajališče graških Slovencev, posebno visokošolcev, je kavarna Plank, Rechbauerstrasse št. 6, kjer se na razpolago slovenski listi.

Umor. V ponedeljek je na cesti blizu Velenja ustrelil baje J. Pungračič branjevko M. Persoglio, stanujočo v Celju. Pungračič je potem tekel v trg in ves v strahu pripovedoval ljudem, da so ju napadli roparji in ženo ubili. Živel je že takoreč v divjem zakonu in bil zadnji čas ljubosumen nanjo. Da bi bil Pungračič storilec, še ni dokazano in je stvar še nekoliko nejasna. Pojasnilo jo bo sodno postopanje.

Tržaški mestni svet je dovolil za ponesrečene v Siciliji 1000 krov. Podest se je naročilo, da izrazi francoskemu naučnemu ministru sožalje zaradi smrti Zole. Za potrebne v tržaški okolici navadno nimajo tržaški očetje tisočakov.

Panorama. Prihodnji teden bo nekaj docela po našem okusu — Zlata Praga! Mesto ima za Carigradom, Neapoljem in Lizbono najkrasnejšo lego na svetu, hiše pa tako zgodovinske kakor moderne dajih prihajajo ogledovat tuji iz daljnih krajev. Premožnejši Slovan vsaj enkrat v svojem življenju poseti slovansko Mekko ter najde ondi vselej odprto na ročje bratov Čehov. V panorami bodo razstavljeni slike vseh znamenitejših praskih ulic in zgradb, kakor: Staromestni trg z zgodov. zaslovelo mestno hišo, Karlov most, raz kateri je bil vržen v Vltavo sv. Janez Nepomučan, Hradčane s kraljevskim gradom, Václavov trg, Narodno gledališče, Belvedere, stolna cerkev sv. Vida s kraljevskimi grobovi, notranjost kraljevskega grada, razne druge znamenite zgradbe in cerkev i. t. d. Tukaj ni treba veliko priporočati poseta panorame, ker upamo, da vsakega miče, vsaj v panorami videti enkrat Prago in ne bi bilo lepo, ako bi se občinstvo za Prago toliko zmenilo.

Stavba kronika. Število stavbič je letos v Ljubljani velikomestno, in nič manj jih ni nego dvanašt. In na njih je tudi letos poletja nakrat zraslo iznad tudi dvanašt čednih zasebnih hiš, ne sicer palač, pač pa čednih, modernih poslopi, ki bodo delala mestu parado. Spodobi se seveda, da pričenem z novo rastočo Sodninsko ulico. Tu je pod streho Čudnova, Pogačnikova in Vodnikova, na spodnjem koncu pa Supančičeva hiša; razen dveh so druge tudi že ometane. Na voglu te ulice in Dunajske ceste se vzdiga tronastropna hiša župana Iv. Hribarja, koje lice izdaje že zdaj nekaj zelo moderno-okusnega. Poleg te raste iz tudi že parter poslopja »Kmetske posojilnice za ljubljansko okolico.« Tudi ta bo reprezentovala nekaj novodobnega v svoji celoti. Podiranje licealnega poslopja je dospelo do polovice. Nekaj novega kaže sprednja front Čudnove hiše ter nje façada. Na Bleiweisovi cesti bodo v kratkem pokrili veliko Korsikovo tronastropno hišo, ki je ravnikar dograjena. Ob Tržaški cesti je več novih poslopij, zlasti na Glincah in Viču; ob Erjavčevi cesti bo

Ad. Weinlichova vila do vseh Svetih pod streho. Cacakova hiša ob Rimski cesti je dograjena do prvega nadstropja. V Pruhu bo Bohova hiša v kratkem dogotovljena. V Prešernovih ulicah so ostali del pred bivšo Schuppenčeve hišo tlakovali. Kanal na Dunajski in Sv. Petra cesti bo kmalu gotov. Stavba Fel. Urbančeve hiše naglo napreduje. Dež. dvorec je razen dvorane dovršen, istotako justična palaca, razen porotne dvorane. Delavcev letos primanjkuje, inače bi bilo že več novih poslopij osnaženih. Pa bodo že potpeli gospodarji. Prihodnje leto bo na razpolago vsaj kacih šestdeset do osemdeset stanovanj, če ne sicer cenih, pa vsaj razmeroma dragih; ker sta Križanski kot in oni na Žabjaku zdaj izpraznjena, si bo lahko kdo privoščil tam svoj »logis«, ne da bi ga bilo treba biti zdaj sram, če bo tam kje — sedel, za udobnost bodo že gospodarji poskrbeli, če bodo hoteli stranke privabiti!

Mestna ljudska kopel. Od 31. avgusta do 27. septembra 1902 oddalo se je v mestni ljudski kopeli vsega skupaj 2357 kopelij, in sicer za moške 1890 (pršnih 1390, kadnih 500); za ženske pa 467 (pršnih 130, kadnih 337).

Policjski stražnik ponešrečil. Danes ponoči je policjski stražnik Matija Plevel v Komenskega ulicah zasledoval nekega sumljivega človeka. Ko je stražnik opazil, da zasledovanec zavije v Pristanske ulice, ga je hotel prehiteti in je šel po poti za šolo črez Ledino. V temi je zašel v jarek in si v členku izvinil desno nogo. Priplazil se je z velikim trudom na stražnico na Radeckega cesti, odkoder so ga tovariši spravili v stanovanje v »Mestnem domu«.

Namesto k vojakom v Ameriko. Josip Kušlan iz Cerknice bi bil moral še v ponedeljek služiti k vojakom, in sicer na štiri leta. Josip Kušlan je namreč kot fantič že bil v Ameriko pobegnil in se ni zglasil, ko je bilo treba iti na vojaški nabor. Letos je prišel iz Amerike nazaj in je bil v vojake potrjen. Vojaška oblast pa ga je smatrala za deserterja in ga kaznovala s tem, da mora služiti štiri leta. Ta kazen je Kušlana tako razjezila, da je sklenil jo zopet popihati v Ameriko. Včeraj je prišel v Ljubljano, da bi se od tukaj odpeljal naprej, toda policijski stražnik ga je preje prijal in aretiral.

Napad. Delavca v predilnici Jos. Mihelič in Martin Šeme sta se v torki zvečer na poti domov nekaj sprekla. Mihelič je bil namreč Šemeta oštel, ker je ta nekega mladega fanta hotel pretepavati. V četrtek zvečer, ko je šel Mihelič po Sv. Martina cesti domov, zasledoval ga je Šeme in v bližini tovarne za lep, ga je napadel in je zamahnil po njegovi glavi z nekim železom, katero je imel privezano na vrvici. Mihelič se je z glavo umaknil in je bil udarec le po prsih. Ako bi ga bil zadel na glavo, bi ga bil ubil. Mihelič je vsled udarca na prsi le lahko poškodovan.

V bolnico so pripeljali včeraj iz zapora pri deželnem sodišču klobučarskega pomočnika Lovrenca Porento iz Šmartna pri Litiji. Isto se je 8. m. m. uprl orožniku na cesti in ta ga je sunil z bajonetom v stegno leve noge. Bil je aretovan, ker pa je noga postajala slabša, so ga morali pripeljati v bolnico.

S polenom po glavi jo je dobil v noči od 29. na 30. m. m. Anton Dolenc, posestnik v Ziberšah št. 12, občina Rovte v logaškem okraju, od nekega neznanega človeka, ko se je vračal po cesti domov. Poškodovan je težko. Nahaja se sedaj v deželnini bolnici.

Z rešilnim vozom so prepeljali včeraj popoludne v bolnico urarjevo ženo Nežo Bajčevu, stanujočo v Sv. Florijana ulicah št. 18. Bila je sama namenjena v bolnico, na poti pa se je zgrudila na tla in je obležala na cesti.

S ceste. Danes dopoludne se je v Škofjih ulicah v slabosti zgrudila na tla Frančiška Žnidaršič iz Koč v postojinskem okraju. Prišla je ravno iz bolnice, da bi se podala s svojim sinom domov. Prepeljali so jo na kolodvor.

Konja na železničnem tiru. V Stepanovi vasi sta se danes dopoludne splašila dva vojaška konja in ušla. Tekla sta na Kodeljevo, kjer sta zavila na železnični tir ravno, ko je imel priti z dolenskega kolodvora vlak. K sreči ju je opazil čuvaj Ivan Platnar in ju ustavil.

Najden cekin. V Lattermanovem drevoredu je bil najden zlat za 20 K. Našel ga je neki šolski učenec.

Jelena ustrelil je včeraj na Igu neki Auerspergov lovec. Jelen tehta 100 kg.

Koncert v „Marodni kavarni“ bode danes 4. t. m. Svirala bode društvena godba. Začetek ob 1/2. uri zvečer. Vstopina 20 vin.

Najnovejše novice. Dva mednarodna ponarejalca čekov so prijeli na Dunaj, ko sta se pripeljala iz Kolina: — Vihar na južnem Italijanskem še vedno divja ter provzroča ogromne škode. — V gorah je ponesrečil asistent juž. žel., Gschlad, ki je pred tednom odšel iz Beljaka na Raibl ter se ni več vrnil. — Dvanajst oseb je utenilo v Visli pri Brombergu. Zvrnil se jim je čoln. — Zakonska žaloigra. Blizu Cvikave je ustrelil gozdar Tischlin svojo ženo in štiri otroke, končno pa še sam sebe. — Italijanski dijaki iz Dalmacije so imeli v Zadru shod ter so sklenili, obiskovati le inozemsko univerzo iz taktnih vzrokov. — Bramov spomenik na Dunaju bo izdelal kipar Weyer. Klingerjev načrt je jury zavrnila.

Zola in knjigotržništvo. Nikdar še ni živel pisatelj, česar knjige bi se citale v tolikem številu in ki bi bil po svetu tako znan, kakor Zola. Njegove knjige so se prodajale in se še prodajo v stotisoč in stotisoč iztisih. Romana »Nana« se je prodalo okoli 182.000, »Lourides« 149.000, »L'Assomoir« okoli 142.000, »La Terre« 129.000. »Debauc« 196.000 francoskih zvezkov. Najmanje se je prodalo romana »Sou Excellence Rougon«, t. j. 32.000 knjig. Vse Zolovih knjig se je prodalo okoli 2.300.000. Prav toliko Zolovih knjig se je prodalo v nemških, italijanskih, angleških i. dr. prevodih. Ako bi se naložilo teh 2 1/2 mil. zvezkov vrhoma pokonci, bi bil ta stolp skoraj 80 kilometrov visok ali na tla položen bi segal začetek do konca na daljavo od Dunaja do Kremsa. Vredni so ti francoski zvezki nad 8 milijonov frankov. Prevodi pa znašajo vsaj še enkrat toliko. Zola je napisal 38 raznih knjig. Nemci imajo 241 raznih velikih prevodov, Italijani 82, Anglija 52, Amerika 65, Nizozemci 21, Danska 17, i. t. d. Na milijone prevodov Zolovih povesti pa je izšlo le v časopisih. O Zoli in njegovih delih pa se je samo na Nemškem napisalo 31 knjig in brošur.

Ibsen pri svojem delu. 75-letni Ibsen, ki sicer telesno ni več tako čil in krepeč, kakor je bi včasih, duševno še vedno mnogo dela. Vse poletje je baje kako pridno pisal, in prav pred kratkim časom je čital korekturo dveh svojih predelanih dram. Tudi je priredil Ibsen celo vrsto svojih dramatskih kritik in polemičnih člankov, katera namerava v zbirk izdati. Poleg tega hoče Ibsen tudi svoje lirische pesmi iznova izdati.

Ustrelila svojega soproga. V Pittsburghu je majorja Wm. D. Wilkinsa ustrelila njegova lastna soproga. Umor je izvršila v njegovem stanovanju v Alleghenyju. Gospa Wilkinsova je najbrže slaboumlna, ker je preveč morsiju udana. Wilkins je hotel revolver izravati iz rok, toda med tem bojem se je revolver sprožil in krogla ga je zadela v glavo. Potem je skušala tudi sebe umoriti kar so je pa sosedje preprečili.

Krvava žaloigra. Dne 9. t. m. se je vršila v New Yorku krvava žaloigra. Tridesetletnega hišnika Charles O' Neila je namreč njegova lastna soproga ustrelila, na kar je tudi sebe pomerila v prsi in se na ta način usmrtila. Mož je je očital nezvestobo, kajti med tem, ko je mislil, da je ona v letoviču, se je v New Yorku veselila z nekim drugim možkim. Žena mu je vse priznala, toda takoj na to je odšla v drugo sobo, od kjer se je vrnila z revolverjem in pričela streljati.

Nesramen umor. Iz Gross-Inzersdorfa pri Zistersdorfu poročajo, da je bila ponoči med soboto in nedeljo umorjena 24letna dekla Eliza Bauerjeva v lastni postelji. Našla jo je domača hič, ko se je ob 5. uri vrnila s plesa. Bila je vse krvava in že mrtva. Dekla bi bila v kratkem postala mati, in oče njenega otroka bi bil domači sin Jožef. Na ples ni šel niti oče niti sin. Pri preiskavi sta govorila zelo sumljivo, zato so ju zaprla. Na obeh so našli sledove krv. Baja sta imela z deklo oba, oče in sin, razmerje ter sta jo menda umorila, da se izogneta posledicam. Morilca sta deklo prej zlorabilo, potem pa umorila z nožem za obrezovanje trt. Prerezala sta ji vrat in ji prizadela dve rani pod pazduhom.

V kateri starosti se ženijo moški in kdaj se može ženske? V »Zeitschrift für Socialwissenschaft« je priobčil statistik Prinzseg slednje podatke: Porok je na svetu vedno manje in navadno se sklepajo v mlajši dobi. Med I. 1867.—1869. je bila poprečna starost moških 29 8 let, pri ženskah 27 9 let; med I. 1896.—1899. moških 28 9 in ženskih 26 6. Na Avstrijskem so bili v I. 1871. do 1880. moški poprečno 31 2 in ženske 26 8 let

stari; v I. 1888.—1890. moški 30 8 in ženske 26 8 let. Prav tako je tudi v Franciji, Belgiji in Holandiji, dočim se može in ženijo na Angleškem in Ruskem v zadnjih letih v višji starosti. Tudi je znano, da se po deželi povprečno mnogo prej poročajo kot po mestih. — Končno zavrača Prinzseg neopravičeno mnenje, da bi se radi ženske emancipacije manjšalo število ženov ali da bi se radi tega ženili moški v poznejih letih. Saj se tudi ženske, ki si služijo same svoj kruh, lahko, da, celo tem laži pomože.

Umor vsled praznovanja. V Libnem pri Pragi se je zaljubil delavec Ivan Mečir v 17. letno hišnikovo hčer, Heleno Daitl. Oba sta bila ekscentrične narave ter silno praznoverna. V rodbini Mečirjevi je postal samomor skoraj dedičen; Mečirjev ded se je usmrtil sam, njegova babica, bratranec in še neki drugi daljni sorodniki so se tudi sami usmrtili. In to je uplivalo tako na zavljubljenca, da sta sklenila tudi umreti. Na dan sv. treh kraljev je ulivalo deklevine, ki je kazalo obliko revolverja. Tega ni mogla nikdar pozabiti. Preteklo soboto je rekla Daitl svojemu ženinu, da želi umreti. In res je kupil Mečir revolver, šel je z ljubico na polje in jo tam ustrelil; potem je pomeril še nase, ustrelil je štirikrat, a se je le nahalno ranil. Vendar se je onesvestil; ko se je zavedel, je šel v Libno, kjer se je javil redarstvu.

Društva.

Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ priredi jutri v nedeljo veliko veselico v Sokolovi dvorani »Narodnega doma«, na kar slavno občinstvo še enkrat opozarjam. Kakor smo že natanili, bodo dobitki za to veselico od 10. ure naprej razstavljeni v Sokolovi dvorani in se jih vsakdo lahko ogleda. Program za to veselico, ki smo ga svoječasno objavili, je zelo raznovrsten in število prekrasnih dobitkov ogromno; zato upamo, da nas slavno občinstvo v obilem številu poseti. Poleg tega smo tudi glede postrežbe potrebljeno ukrenili. Društvenim članom in prijateljem društva bodi torej v nedeljo geslo: Na veselico slovenskega trgovskega društva »Merkur«.

Slovensko zidarsko in tebarsko društvo priredi jutri t. j. 5. t. m. izlet na Studenec pri Dev. Mar. v Polje k g. A. Pregel-nu. Prijatelji društva in društveniki se vladivo vabijo k tej veselicu, ki bo spojena s prosto zabavo. Ob neugodnem vremenu se veselica preloži na prihodnjo nedeljo.

Vinska trgovatev, ki se vrši 12. oktobra t. l. v »Narodnem domu«, vzbuja vsestransko zanimanje. Na dan te velike priredeb zbrali se bodo v sokolski dvorani »Narodnega doma« ob 1/2. uri zvečer, odkoder skupno v duhu poletimo v dolenske vinograde. Navzili se bodo v bogato obloženih trt grozdja v poljubni meri, opazovali in slušali naše nekdanje in sedanje narodne običaje, dovtipe itd. — Po vinogradu razglede se bodo naše krasne domače pesmi, proizvajane po viničarjih in brhkih dolenskih viničarkah. Glavno besedo imel bodo seveda župan stare korenine, kateri ta večer vse prijatelje svoje gmajne vabi v vinograd. Zaradi skrbeli bodo stražniki, originalni tipi starih dobrih časov. Nočni čuvaj pa bodo spominjal vaščane ob vsaki uri z pesmijo, da veste spolnje službeno dolžnost. Po dokončani trgovati sledi prostota zabava in ples, katerega otvoriti vinogradnska godba. Prošnji gmajnskega župana in šlibarja se je tudi uklonila slav. Ljubljanska društvena godba, zagotavljajoč, da hoče igrati

Telefonska in brzjavna poročila.

Ajdovčina 3. oktobra. Colskim naprednjakom častitamo ob slavnem zmagi. Pogin „trnoruvalcu“!

Podgrajski liberalci.

Dunaj 4. oktobra. Cesar je preživel današnji god popolnoma zase v Schönbrunn.

Dunaj 4. oktobra. Avstrijski ministri s sekcijskim načelnikom Stibram so se odpeljali danes ob 5. popoldne v Budimpešto, kjer se bodo jutri vrstile skupne konference.

Dunaj 4. oktobra. Podržavljenje državne železniške družbe se ne izvrši več to leto.

Bruno 4. oktobra. Stotnik Silberstein je pri kontrolnem shodu v Viškovu zahteval od županov, da se morajo nemško javiti. Nekateri so ubogali, drugi so se zglasili z „zde“. Češki poslanci so bili obveščeni ter bodo interpelirali v državnem zboru.

Zagreb 4. oktobra. Nabili so se novi lepaki, ki določajo naglo sodbo. Iz tega se sklepa, da se nagla sodba še ne odpravi tako kmalu.

Beligrad 4. oktobra. Novi ruski konzul za Mitrovico, Šerbin, je že na potu na svoje novo mesto. Od njegovega prihoda se pričakujejo novi nemiri med Arnavti.

Pariz 4. oktobra. Na silne prošnje madame Zole se je Dreyfus udal, da se ne udeleži Zolovega pogreba. Za Zolov spomenik je dosedaj nabranih 17.000 frankov.

Berolin 4. oktobra. V Rostocku je trčil avtomobil z nekim vozom. Dve osebi sta bil ubiti, 5 otrok in 2 gospo so smrtno ranjeni.

London 4. oktobra. Ameriški socialni demokratje kandidujejo za predsednika T. Johnsona, milijonarja s socialističnimi nazori.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 3. oktobra 1902.

Skupni državni dolg v notah	100 70
Skupni državni dolg v srebru	100 55
Avstrijska zlata renta	120 75
Avstrijska kronska renta 4%	99 95
Ogrska zlata renta 4%	110 90
Ogrska kronska renta 4%	97 75
Avstro-ogrške bančne delnice	159 2
Kreditne delnice	683 75
London vista	259 40
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 02
20 mark	28 43
20 frankov	19 03
Italijanski bankovci	94 90
C. kr. cekini	11 50

Zitne cene v Budimpešti

dne 4. oktobra 1902.

Termin.

Pšenica za jesen	za 50 kg K	7 03
" spomlad	" 50 "	7 23
Rž " jesen	" 50 "	20 23
Koruza " spomlad	" 50 "	5 56
Oves " jesen	" 50 "	5 63

Efektiv.

7%, vinarja višji.

Darila.

Upravnemu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Občina Trnovo na Notranjskem 20 kron, kot podporo. — Gosp. Josip Wokač v Dvoru na Dolenjskem 20 kron, nabранo v družbi prijateljev o priliki njevega slovesa od samskega stanu. — Gospod inženir Ign. Šega v Trstu 10 kron, ker mu národnih ponos ne dopušča udeležiti se banketa povodom 50letnice ljubljanske realke — v nemški kazini. — Skupaj 50 kron. Živelj!

Za Kettejev nagrobeni spomenik. Gospica Franica Bayer in gosp. Blaganje iz Knežaka 13 kron 20 vin., nabrala v veselih družbi v Zagorju na Pivki:

Pri kožarcih smo se zbrali, „Triglav“ pili, fajn plesali; Nekaj dnarcev smo nabrali, Za spomenik Ketteja poslali.

Ziveli!

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletj dobro znanega, pristnega „Mollvega Seidlitz-praška“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna škatljica 2 K. Po poštrem povzetju razpoložila ta prasek vsak dan lekarji A. MOLL, c. in kr. dvorni zagalatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 1 (12-14)

Za bolne na vratu. V sedanjem vlažnem jesenskem vremenu se vedno bolj množijo slučaji, da ljudje obolio na vratu, in to vsakega človeka napoti k spoštanju, da grglijanje z rogačkim „Styria-vrelcem“, ki se je izpričal kot izborna zdravilna voda, predvsem ugodno vpliva pri kataru goltanca in grla. Sloviti zdravnik in nebroj ozdravljenih oseb iz občinstva so se izrekli v tem smislu. Že po prvji uporabi se pokaže učinkovit, da se sliš iz grla v veliki množini izločuje ter da se vnetje obolelih sliznih mrenic manjša. Ako se pa dalje in pravimo uporablja griglijanje, odstranjejo se celo zastarele, kronične bolezni te vrste. Ročni „Styria-vrelci“ se dobiva vedno svež v vseh večjih trgovinah z mineralnimi vodami, v droguerijah, lekarnah in pri upravnosti slatinških vrelcev v Rogatcu-Slatini.

Prav domače zdravilo, katero se ženad 40 let hrani za vsa slučaj v nekaterih rodinah, je „Praško domače mazilo“ iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega zagalatelja v Pragi. To mazilo se rabi z jaksom vspohem, da se rana z obližem pokrije, kadar se je kdjo nevarno ranil, rabi se pa tudi, da se prepreči nevaren prisad, tako da se rana po hladiljenju, bolečino zmanjšuje in vpliva mazilo hitreje zaceli. „Praško domače mazilo“ iz lekarne B. Fragnerja v Pragi se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat!

Vedno le „pristno“. Ne malokaj izraža kdo pri nakupovanju željo, da bi dobil samo „pristno“ blago. Kaj pa je pravzaprav „pristno“? S tem označujemo „prvotno“, „prvo“ blago, ki je izdelano tako, kakor ga je hotel izumitelj. V današnjih dneh pa kaj radi „posnemajo“ novo, dobro stvar, ki ima kaj uspeha, ter prodajajo posnemeti kot „prav tako dobreg“, časih celo kot „boljseg“. To se godi zlasti pri živilah, najsij je uprav tu najbolj važno, da se odjemalec ogiblje „nepristnim“ izdelkom. Ko se je pred več nego deset leti Kathreinerjeva-Kneippova sladna kava sprito ne-navadnih svojih prednosti čudovito hitro udomačila v rodbinah, so se takoj pojivali posnemalci, da bi navadno prăzne izdelki, ki so bili po zunanjosti podobni pristnemu blagu, prodajali kot „enako dobre“ in tako kupčevali v svoj prid. Seveda ni trajalo slepenje nikoli dolgo, zakaj naše gospodinje, ki so se dale enkrat ali dvakrat „pregovoriti“, da so poizkusile posnemeti, so kaj hitro opazile veliko razliko v okusu. Ali če eden neha, začne zopet drugi, zato ravna vsaka gospodinja pametno, če ob nakupu sladne kave vselej pristavi: „Pa le pristno Kathreinerjevo“ v znanih Kathreinerjevih zavojih. Zakaj samo ta ima prijubljeni, prijetni okus, ki se močno bliža okusu zrnate kave, in samo ta izboljšuje kavo, ki je že prisa v vsakdanjo navado. Tudi je „pristna Kathreinerjeva kava“ priznana najboljša nadomestek za zrnato kavo, kjer je ta zdravniško prepovedana. Kathreinerjeva kava je bila in je še zdaj pač najbolj, pristni izdelek, in še danes nedosežen v vsoj vrhini. Zanjo res velja toliko izpričano geslo: „Pravo je zdravo“.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljše priznana

Tanno-chinin tintura za lase

katera okrepe lase, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpoložila se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, špecialitet, najfinješih parfumov, kirurgičnih obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (520-32)

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resiljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefevga jubil. mostu.

Zahvala.

Povodom petindvajsetletnice mojega poveljnštva c. kr. priv. meščanske garde v Krškem preidrilo se mi je tako obširno in prserčno slavje, da mi ni mogoče se mnogobrojnim čestilcem posamezno zahvaliti. Izrekam torej tem potom gospodom častnikom in sploh vsem členom meščanske garde, ki so to slavnost priredili in mi izročili krasen spominsek, sogardi kostanjeviški, katera se je slavnosti korporativno s svojo imponantno godbo in zastavo udeležila in me v spomin iznenadila z lepim darilom, gospodu Potrebini za spretno vodstvo godbe, katera mu dela vso čast; gg. pevcom iz Krškega, Vidma in Rajhenburga, kateri so pri lepi serenadi, pri sv. maši in pri vsej slavnosti sodelovali; častitim somestjanom za lepo večerno razsvetljavo; prečastitemu gospodu patru Alfonzu Vakselužu za daritev sv. maše; gosp. Gregoriču in gospoj za točno in dobro posrežbo pri banketu in veliki ljudske veliceli; preblagorodnemu gospodu c. kr. okrajnemu glavarju, deputacijam gasilnih draštev iz Krškega in Vlada in sploh vsem gg. uradnikom in drugim udeležencem slavnosti, tako tudi predobrotljivi gospoj Hotschevarjevi in gospoj Karolini Rumpretovi, ki sta tudi vsem tistim, ki so kaj za svečanost storili, ali se me sploh spominjali, svojo iskreno zahvalo.

Ne najdem besed, s kojimi bi izrazil svoje veselje, in ta dan, ki je najlepši mojih dni, mi ostane v trajnem in častnem spominu.

Krško, dne 1. oktobra 1902.

Karol Schener,
poveljnik c. kr. priv. meščanske garde.
(2417)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 2. oktobra: Rajko Branek, zasebnik, 48 let, Kongresni trg št. 17, krvavenje.

Dne 3. oktobra: Fran Štrukelj, posestnik in mesar, 61 let, Zaloška cesta št. 11, zaprtje. — Marija Kosmač, uradnega služb hči, 1/2 ure, Bleiweisova cesta št. 10, božast.

V deželni bolnici:

Dne 30. septembra: Julij Lapajne, rudarjevin, 8 mes. jetika.

Dne 1. oktobra: Barbara Kastelic, sladčičarica, 85 let, pljučnica.

Josip Wokač
trgovec in posestnik

Marija Fortenzija Wokač roj. Slokar
učiteljica

poročena.

Dvor, dne 4. oktobra 1902.

Meteorologično poročilo.
Vrhina nad morjem 306-3 m. Srednji srednji tlak 726-0 mm.

Okt.	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempera-tura	Vetrovi	Nebo	Padavin-a v mm.
3.	9. zvečer	735 0	10 6	sl. szahod	del. oblač.	87 mm.
4.	7. zjutraj	739 2	8 2	sr. jvzhod	oblačno	
.	2. popol.	739 4	9 8	sr. jvzhod	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 11°, normale: 12°5°

Tužnim srcem naznjamamo vsem so-rodnikom, prijateljem in znancem ža-lostno vest, da je naša ljubljena soproga, oziroma mati, gospa

Margareta Sever

dne 3. oktobra t. l. ob 9. uri zvečer po dolgi in mučni bolezni, previdea s svestimi zakramenti za umirajoče, v 68. letu svoje starosti v Gospodu zaspala.

Pogreb drage ranjice bude v nedeljo dne 5. oktobra ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Hilšerjeve ulice št. 9 na pokopališču k sv. Kristofu.

Pokopnico priporočamo v blag spomin in molitev.

Ljubljana, 4. oktobra 1902.

(2434) **Žalujoči ostali.**

Mesečna soba

na ulico, v I. nadstropju, lepo mebljovana, s posebnim vhodom, **se takoj odda.**

Poizve se v Židovskih ulicah

št. 1. (2432-1)

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, delo-ljubnim in stalno naseljenim osebam s prevezetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste re-stante. (1095-22)

Josip Pukelstein

Sv. Petra cesta 48 (2425)
naznanja, da je dobiti pri njem
50 lepih puranov.

Dve sobi

s posebnim vhodom za gospode ali za rodbino brez otrok se oddaste.

Naslov pove upravnštvo »Slovenskega Naroda«. (2431)

Hrastove in bukove deščice za sobna tla (Brettelboden)

garantirano suhe ter najboljše kakovosti priporoča po najnižjih cenah

J. Čop, tovarna za parkete

v Mostah, pošta Žerovnica (Gorenjsko).

Oskrbi se tudi pokladanje. 2264-6

10 krov nagrade!

Včeraj je nekdo

na mojem posestvu „pod Rožnikom“ oropal z raznih dreves najlepša jabolka, kakor zlate rajnute in velika rudečasta jabolka.

Kdor ve in mi naznau tatu, dobi nagrade 10 krov.

Peter Lassnik

trgovec, Wolfe ulice.

Najcenejše dobavičje dobrih ur s 3letnim pismenim jamstvom.

HANNS KONRAD
eksportna hiša ur in zlatnine Most (Brux) št. 64 (Česko). Lastne izdelovalnice za izgostavljanje ur in fino mehaniko. Dobra nikelnasta remontoarka gld. 375. Pristna srebrna remontoarka gld. 525. Pristna srebrna verižica . . . . . gld. 120. Nikelnasti budilec . . . . . gld. 175. Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznalnih pisem. (2758-83) Ilustrovani katalog zastonj in poštne prosto.

V „Narodni tiskarni“ je izšel v proslavo Fr. Prešernove stoletnice v Prešernov album. Cena izvodu K 2·40, po pošti 12 vin. več. Naročila sprejema L. Schwentner 19 knjigotržec v Ljubljani

V nedeljo, dne 28. sept. se je izgubil

črn dakel

na Vrhniki z rdečimi marogami in s „štirim očmi“. Naj se odda proti nagradi v pivovari na Vrhniki ali v vrhniškem skladišču piva v Ljubljani. Pes ima znamko št. 220 ter sliši na ime **Fex**. (2402-3)

Izurjen pisar

ki lahko opravlja tudi službo solicitatorja, zmožen običaj jezikov v govoru in pisavi, prosi mesta v notarski ali odvetniški pisarni. Sprejme vsako, če tudi malo plačo.

Ponudbe pod „Št. 60 K“ na upravnštvo »Slov. Naroda«. (2424-1)

Divji kostanj, bukov žir ali zrnje (bukovce), sveže smrekove storže in smrekovo seme, suhe jedilne gobe, sejalni želod, posušen želod, seno, češminje, potem krompir (tudi cele vagone) (2346-2)

kupuje po najvišjih cenah na debelo in na drobno

Jos. Leuz

trgovina z dejeljnimi pridelki Ljubljana, Resljeva cesta št. I.

Sardele osnažene ali neosnažene, sardine

ruske, delikatesne stanike v vinski omaki, delikatesne stanike v gourmetski omaki sardine v mixed pickles z worchester omaki, dalje kremški in francoski ženof, karpe, ananas, dobro ohraneno, ponuja po ceni in v najboljši kakovosti

Rudolf Welleminsky & Co.

Jglava na Moravskem.

Mi pošljamo sardine, karpe, delikatesne stanike, sardine, ženof in ruske sardine v steklenicah, vsled česar se blago bolje ohrani kakor v plehasti ali leseni ovojih, ruske sardine pošljamo tudi v najboljši kakovosti po 15, 30, 50 in 120 kg. in je naše blago **jako po ceni**. Dobiva se skoro v vseh trgovinah z delikatesnim in kolonijalnim blagom. (1927-8)

Zahtevajte naš cenik.

Zastopnik za Ljubljano: g. **Jožef Zider**.

Odlikan s kolajno na pariški razstavi leta 1900.

Vse vrste 2409-1

tamburic

priporoča tvrdka

J. Stjepušin

v Sisku na Hrvatskem.

Ilustr. ceniki se posiljajo na zahtevo franko.

Odlikan s kolajno na buda-peštaški razstavi leta 1896.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta štev. 12

priporoča svojo veliko zalogu

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, ilte železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grabilje in strojev; vsakovrstnih ponev, klučalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroku železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhad iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.

Ob 12. uri 24 m po noći osobni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reisung v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reisung v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzov vare, Karlove vare, Prago Lipako, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponovi osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trat-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in Kočevje. Osobni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. ur 8 m zvečer v Novomestu, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga v Trojane. Ob 3. uri 25 m. zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno Celovec, Beljak, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoludne osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francov vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejvice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Curih, Genevo, v Beljak, Celovec, Monakova, Inomost, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljak, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhad iz Ljubljane drž. kol. iz Kamnik. Mesani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer in ob 10 ur 55 m, poslednji vlak le ob nedeljah in v prazničnih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mesani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 8 m dopoludne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9 ur 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in prazničnih in samo v oktobru. (1)

Klauer-jev

Triglav

naravni rastlinski liker, izvrstnega vpliva na želodec (415-191)

se dobi pristen edino le iz glavne zaloge

Edmund Kavčič-a

v Ljubljani.

Najboljše črnilo svetá.

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendl

čreveljsko črnilo;

za svetla obutala samo

Fernolendl crème za

naravno usnje.

Dobiva se povsodi.

C. kr. priv.

tovarna ustanov. I. 1832

na Dunaji.

Tovarniška zaloga: (1161-21)

Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazl

naj se natančno na moje ime

St. Fernolendl.

(2419-1)

Odda se v najem

mala (2394-2)

špecerijska trgovina.

Kje? pove upravnštvo »Slov. Nar.«

Dva tisoč

mnogovrstnih sobnih palm in tudi več tisoč drugih sobnih rastlin je zaradi pomanjkanja prostora za polovično ceno oddati pri

Alojziju Korsiki,

umetnemu in trgovinskemu vrtnarju

Bleiweisova cesta št. 1, ali pa v prodajalni, Šelenburgove ulice št. 5.

Z odličnim spoštovanjem

(2420-1) Alojzij Korsika.

V najem lahko oddam več skladišč v Leschah št. 3,

pripravna za trgovce z deželnimi pridelki, posebitno sedaj ob priliki zgradbe železnice. Prodajal pa bi tudi za trgovce proti proviziji jaz sam. (2421-1)

Ponudbe naj se pošljejo

Antonu Maver-ju depoziterju v Leschah.

Iščem spretnega prodajalca za sukneni oddelek.

Zahteva se zmožnost v tej stroki in vednost odjemalcev. (2339-3)

R. Miklauc, Ljubljana.

Razpošiljalna trgovina sukna.

Proda se za 450 krov lepa, štiri leta star, 15 pesti visoka

šimlasta kobila (Honickschimel)

dobra tekalka, odlikovana 14. septembra t. l. na dirki v Šentjerneju v prvem razredu z II. dobitkom, pri Alojzij Banič-u, posestniku na Smedniku št. 3, pošta Raka pri Krškem. (2419-1)

Ovatniki manšete, srajce

V vseh omikanih državah registrirana

Levova znamka

Ne prodaja se na drobno.

Dobiva se v vseh najboljših trgovinah z gospodskim, modnim in platnenim blagom.

M. Joss & Löwenstein

c. kr. dvorni dobavitelj (864-3)

v Pragi VII.

Učenca

za kavarno, lepe zunanjosti sprejme takoj
Krvarič, kavarna „Avstrij“.

P redivo, suhe gobe,
vsakovrstno žito
in sadje ter vse
deželne pridelke
kupuje **Finton Kolenc**
trgovec v Celju.

(2315-6)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Priznano najboljše sredstvo proti kurjim očem, žiljem itd. itd.

Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Zahtevajte **Luser-jev** obliž za turiste po K1-20.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger, J. Mayr, G. Piccoll. V Kranju: K. Savnik. (621-26)

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. II

priporoča svojo veliko
zalogo
otročjih kostumov
iz lodna in ševijota itd.
kakor tudi
oblek, havelokov
in površnikov
za (2400-2)
gospode in dečke
po najnižjih cenah.

Poštna hranilnica ček štev. 849.086.

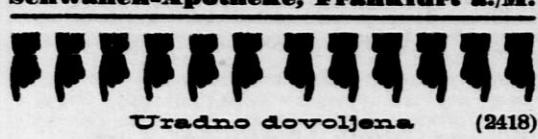
Glavna slovenska
hraničnica in posojilnica
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani,
sprejema in izplačuje hranične vloge
obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.
Uradne ure od 8-12 dopoldne in od 3-6 popoldne.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.
(1882-9)

Epilepsija. (2135-5)

Kdo trpi na padavi bolezni, krču ali drugih nervoznih bolestih, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštne prosto v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a.M.

Uradno dovoljena (2418)

posredovalnica stanovanj in služeb

G.FILUX

Gospodske ulice št. 6
priporoča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

za Ljubljano in drugod. — Potnina lučaj. Natančneje v pisarni. Vestna in kolikor možno hitra postrežba za- gotovljena.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (2073-6)

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 34.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelice po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrirani ceniki zastonj. (96)

Dobiva se povsod. Skatilice po 10, 16 in 30 vinarjev.

(40)

Prodam

7 mesecev starega (2427-1)

psa dogo ali Bernhardinca.

Avguštin Zajec
v Ljubljani, Rimska cesta št. 4.

!! Redka prilika!!

Čudovito po ceni!

400 komadov za 1 gld. 80 kr.

Mično pozlačena, 36 ur natanko idoča ankerura s sekundnim kazalcem, s 3letno garancijo;

1 eleg. double verižica za gospode, en prsten srebrni prstan, fino pozlačen s tirkizo kamnom za gospode ali dame; 1 par pristno srebrnih uhanov, oba c. kr. puncirana; 1 ff nastavek za smodke z jantarjem; 1 ff žepni nožek; 1 prekrasni portemoné; 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov 3%; zlata; 1 prelepo žepno toaletno zrcalce z etuiem; 1 lepo žepno pisalno orodje; 1 lepo dišečo toaletno milo, 1 držalo za pisma, za vsakovar primo; 36 komadov japonsko-kitajskih čudežnih orakelskih vedeževalcev, ki vzbujajo veliko veselost in poleg tega še 300 raznih predmetov, ki so za hišo potrebni. Vse skup z uro, ki je sama vredna tega denarja, stane 1 gld. 80 kr. Odpošilja po poštrem povzetju ali če se denar prej pošle. (2428)

„Versandthaus“

Ch. Jungwirth

Krakov F/5.

Riziko je izključen. Za neugajajoče se vrne denar.

(2227) Premiirano z zlato kolajno (a) 2 na svetovni razstavi v Parizu 1900 in z zlato kolajno na Dunaju 1902.

Dobiva se povsod. Skatilice po 10, 16 in 30 vinarjev.

100

do 300 goldinarjev na mesec lahko zaslužijo osobe vsakega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in sreč. Ponudba na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest. (2123-5)

Enonadstopna hiša
78 v Kamniku (Gorenjsko) z usnjarsko delavnico in istimi pravicami, dvoriščem in dvema tudi za stavbišče pripravnima vrtovoma, se prostovoljno in pod tako ugodnimi pogojimi takoj predaja, na zahtevanje se tudi parceira. Pojasnila daje lastnik Alojzij Cerar, trgovec in posestnik v Lukovici pri Brdu. (2395-2)

Velika zaloga
telovadnih čevljev

S kaučuk podplati za dijake.

Cena: od št. 34 do 37 . . . . . K 1.80
za moške 43 . . . . . 2.30
kakor tudi velika izbera **gumastih galos** iz najboljših ruskih, angleških in avstrijskih tovarij.

Za dečke in deklice od št. 29 do 34 K 2.20.
Za gospode in gospode **najnižje ***
* * * cene.

Prekuopalci dobijo primeren popust. Vsakovrstne komodne čevlje iz usnja in klobučevine.

Ivan Kordik (2365-3)

Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice 10-14.

Največje izberc
žametnih, suknenih *
in flanelastih bluz
najnovejše façone kakor tudi bogato zalogo
juponov z dvojnimi in serpentin-volanti ter najlepšo izbero najmodernejšega
žameta za bluze
priporoča tvrdka (2367-3)
A. Šinkovica dediči
v Ljubljani, Mestni trg.

Dokler ga bo v zalogi!

Pristen

pelinkovec

(Wermut-vino) liter po 80 kr. ima

J. C. Praunseiss, Ljubljana
Mestni trg št. 19.

Zunanja naročila se točno izvršę. (2385-3)

600 hektolitrov

plešiviškega grozdja ali mošta
in sicer:

muškatelca, graševine, plemenke, kraljevine, moslavca, traminca, zelenike, burgundca, portugizca, frankovke itd.

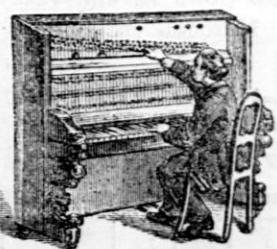
prodajata iz lastnih vinogradov

brata Fran in Josip Horvat

vinogradarja na Plešivici

zadnja pošta Jaska, Hrvatska.

Dovoljujem si vladivo sporočiti, da je dospela velika izbera najfinjejših
glasovirjev (Stutzflügel)
in pianin iz Draždan (Saksonsko) in iz Dunaja, od najbolje renomiranih tvrdk, ter se isti po znano nizkih cenah prodajajo in tudi posojujejo. Razigrani glasovirji so vedno v zalogi. Tudi se priporočam za uglašanje glasovirjev in za popravila v mestu kakor tudi na deželi. Z velespoštovanjem
FERD. DRAGATIN
uglaševalec glasovirjev in zapršenec c. kr. deželnega sodišča
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 42. (2396-1)

„The Gresham“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filiala za Avstrijo:

→ Dunaj, I., Giselastrasse št. 1 ←

v hiši društva.

Društvena akcija dne 31. decembra 1900 . . . . . kron 184.387.703—
Letni dohodki na premijah in obrestih v letu 1900 . . . . . 33.357.497—
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za nazaj-kupe itd. od obstajanja družbe (1848) . . . . . 405.307.367—
Med letom 1900 je društvo izpostavilo 5556 polic z glavnico . . . . . 50.898.267—
Za specjalno varstvo avstrijskih zavarovancev je „The Gresham“ do dne 31. decembra 1900 založilo vrednostnih papirjev v znesku . . . . . (936-7)

nom. kron 21.039.000.—

pri c. kr. ministerijalnem plašilnem uradu na Dunaju.

Prospekti in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani pri Guido Zeschko vila nasproti „Narodnemu domu“.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah priporoča svoj pripoznamo izvrstni **Portland-cement** v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega, društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkrijujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najsvovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: (924-25)

— Dunaj, I., Maximilianstrasse 9. —

Instrukcijo

v vseh gimnazijskih predmetih ter v Italijanski daje uradnik.
Oglasila vsprejema upravništvo Slovenskega Naroda. (2392-2)

U najem se dá
z novim letom (zaradi bolehnosti) dobro vpeljana, več desetletij stara trgovina z mešanim blagom in žganjetočem.

Najemnik mora prevzeti vso zalogu blaga po dnevnici ceni — **Proda se pa tudi trgovina s hišo vred** pod ugodnimi pogoji. Natančneje se izve v upravnosti Slov. Naroda. (2388-2)

Veliki krah!
New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrne prisiljena, oddati vso svojo zalogu zgolj proti majhnemu platu delavnih moči. Posblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilič iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za jah;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Vikteria časne za podklado;
- 2 kom. elektrnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. edilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sijalnice za sladker.

48 komadov skupaj samo **gld. 6-60**.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garanjuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakšni sleparji
zavzemajo se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadružka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**

svatbeno in priložnostno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v (211-25)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpadlje.

Cistilni prašek za nje 10 kr.
Pristo le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvleček iz pohvalnih pisem.
Bil sem s posiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana. Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pespolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Temaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu kako krov, prosim, da mi posljete še jedno. Št. Pavel pri Preboldu.

Kamile Böhml. okrož. E. in tovarniški avnikzdr.

Tovarna pečij
in raznih prstnih izdelkov
Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki Stradon št. 9
priporoča vsem zidarskim mojstrom in stavbenikom svojo veliko zalogu najmodernejših prešnih ter barvanih prstnih

pečij
in najtrpežnejših štedilnih ognjišč
lastnega izdelka, in sicer rjavih, zelenih, modrih, svih, belih, rumenih i. t. d. po najnižjih cenah.

Cenki brezplačno in pošt. (32) nine prosto. (40)

Ustanova za meščanske otroke.

Pri podpisanim mestnim magistratu izpraznjeno je jedno mesto **Primož Auer-jevič** ustanov za meščanske otroke v znesku 105 kron na leto.

Pravico do te ustanove imajo otroci ubogih ljubljanskih meščanov, pred vsem sorodniki ustanovnika in otroci ubogih izdelovalcev barok, dokler se sami preživeti ne morejo.

Prošnje za podelitev tega ustanovnega mesta vložiti je do 20. oktobra t. l. pri tukajšnjem vložnem zapisniku.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 20. septembra 1902.

● Nadomestilo za korsete. ●

Edina prodaja izvirnih angleških „Platinum“ anti-korsetov

Alojzij Persché
Ljubljana, Pred škofijo 21.

K sezoni

Ilustriran cenik se pošilja na zahodno zastoj.

priporočam svojo bogato zalogu **pušk najnovejših sistemov** in **najnovejše vrste, revolverjev** itd., vseh pripadajočih **rekvizitov** in **municije**, posebno pa opozarjam na katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakuem najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo brojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče **naročbe** in **poprave** točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem (105-40)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Usojam si s tem p. n. občinstvu vladno naznaniti, da sem opustil dosedanje glavno skladische **Filipa Kassowitza** ter bom od zdaj svojo trgovino vodil kot filialo tvrdke:

F. M. NETSCHEK

• ustanovljene leta 1854. •

ter si bom istotako, kakor doslej, na vse moči prizadeval, da v vsakem oziru zadovoljim vse cenjene odjemalce.

Od zgoraj imenovane tvrdke sem zdaj prejel **čudovito veliko zalogo svežega, najmodernejšega blaga, kakor konfekcije za gospode, dame in otroke**, najbolje sortirane ter sem pooblaščen, vse prodajati po najnižjih tovarniških cenah.

Ravno tako bode

nova trgovina
na Mestnem trgu št. 5
od 1. januvarja 1903 nadalje

od iste kar najbolje renomirane tvrdke z vsem blagom zalaganja.

Dočim se za dosedaj mi v toliki meri izkazano zaupanje kar najbolje zahvaljujem, prosim da me z istim tudi v prihodnje blagovolite počastiti ter se priporočam z izvrstnim spoštovanjem

Oroslav Bernatović, poslovodja.

(2405-2)

Naznanilo.

P. n.

Čast mi je s tem naznaniti Vam, da so tudi letos pri nas vinogradni krasni, t. j. jako rodovitni, in grozdje je zdravo. Jaz posedujem 10 oralov vinogradov in se nadejam, da pridelem nekaj sto hektolitrov vina. — Zato Vam ponujam grozdje za prešanje ali pa že prešani mošt ter garantiram za čistost in pristnost.

V slučaju potrebe se izvolite obrniti na mene. (2001-19)

Belježim z odličnim spoštovanjem

Franjo Kleščić
posestnik vinogradov

Jaska na Hrvatskem.

Po ceni se proda v Cerarjevi gostilni v Litiji pri „Mostu“ (2275-3)

nova omara za led.

Ravno tam so za tujce vedno na razpolago 3 sobe s 7 posteljami.

Vse vrste

vrvi, štrange, užde, špago, vrvi za transmisione, počivalne mreže (Hängematten) in sploh vso pletenino dobite

najcenejše v vrvarni (2363-3)
J. N. Šidamič-a

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 33 na debelo in na drobno!!

V svrhu ženitve

želim se seznaniti z dekletem ali udovo brez otrok v starosti 30 do 40 let. Denar postranska stvar. Rjiti mora pridna in večja gospodinjstva ter imeti veselje iti z menom v Ameriko. V to surho mora znati tudi nemški. Le resne ponudbe s sliko se prosi do 10. oktobra pod „L. J. št. 10“ v Podnart, Gorenjsko, poste restante. (2391-2)

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogrski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Švicariji, proti poltnim bolezni, zlasti proti

vsake vrste izpuščajem

uporablja z najboljšim uspehom. Učink Bergerjevega kotranovega mila kot higieničnega sredstva za odstranjanje luskinic na glavi in bradi, za čiščenje in desinfekcijo polti je splošno priznan. Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se pride sleparjam v okom, sahverjaj izrecno Bergerjevo kotranovo milo, in pač na zraven natisnjeno varstveno znamko.

Pri nezdravljivih poltnih boleznih se na mesto kotranovega mila s uspehom uporablja

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje nesnage s polti,

proti spuščanjem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkrijeno kosmetično milo za univanje in kopanje za osakdanje rabe služi

Bergerjevo glicerinovo-kotranovo milo,

v katerem je 50 odst. glicerina in ki je do parfumovano.

Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 35 kr.

Od drugih Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil zaslužjujo, da na njih posebno opozarjam: Benzoo-milo za fino polti; boraksovo milo za prliče; karbolsko milo za uglaševanje polti pri pikali vratil kos in kot razkujujoče milo; Bergerjevo smrečovo-glasto milo za univanje in toiletto; Bergerjevo milo za neeno otročjo dobo (25 kr.)

Bergerjevo Petrosulfol-milo

proti rudečjet obrazu, rudečemu nosu, opristi in klenju kože; mil za pege in obrazu jako učinkuje; zveplenomečno mil proti zakočinom drven in necistostim obrazu; taninsko mil za potne noge in proti izpadanju las.

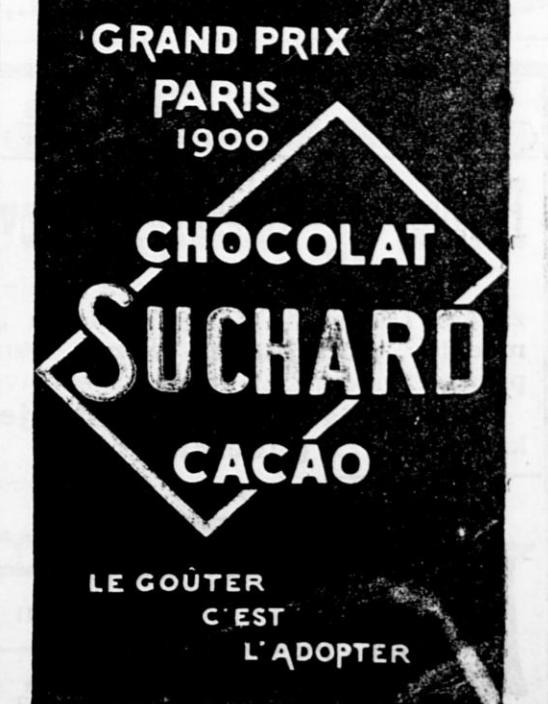
Bergerjeva zobna pasta v tubah

načoljšje sredstvo za čiščenje zob, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za kadice. Cena 30 kr. Gledate vse drugih Bergerjevih mil v najde vse potrebno v navodilu o uporabi. Zahievajte vedne Bergerjeve mila. Pazite na zgorjanje varstveno znamko in na izvir:

Tovarna G. Hell & Comp., Opava.

ker je mnogo ničvrednih imitacij in se celo ime Berger zlorablja.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah: Milan Leustek, M. Mardetschläger, J. Mayr, G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy in v vseh lekarnah na Kranjskem. (623-17)

Originalni
Singer-jevi šivalni stroji
za rodbinsko rabo
 in
za vsako stroko fabrikacije.
 Brezplačen pouk v vseh tehnikah modernega umetnega vezenja. Elektromotori za gonitev šivalnih strojev.

Paris 1900
GRAND PRIX!

Singer Co., delniško društvo za šivalne stroje
 Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Jako elegantna
 * tlá! *

Novo! **Novo!**
 Izborni pleskanje za tlá, stene, pohištvo itd.

Pokrije vsako
 prejšnje pleskanje!

Novo! Eolin-lak Novo!
 je najboljše šamopleskanje za tlá!

Tako se posuši!
 Brez duha! Sveti se
 po enem potegu!

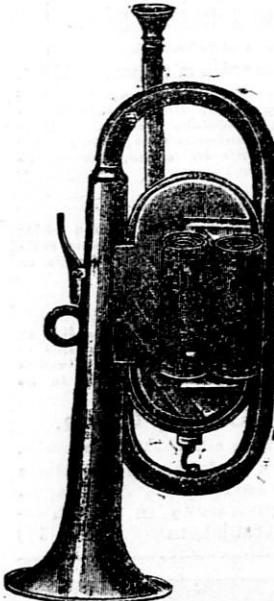
Ljubljana: (1929-8)
M. Spreitzer, Stari trg štev. 30.

Najbolj bleščeč!
 Pokrije najbolje prejšnje
 pleskanje!

Modistinja
 Glavni trg 7. **I. Wanek** Glavni trg 7.
 Častitim damam vlijudno naznanjam, da sem
 z jesenskimi in zimskimi klobukti popolnoma
 založena. Krasni dunajski modeli v bogati izberi. (2287-3)

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
 registrirana zadružna z neomejeno zavezo
 v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1
 obrestuje hranilne vloge po **4 $\frac{1}{2}$ %**
 brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
 sama za vložnike plačuje.
 Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od
 8.-12. ure dopoludne. (304-10)
 Poštnega hranilničnega urada štev. 828.406. Telefon štev. 57.

Čudovito glasbeno orodje!
Novo! **Novo!**
Trombino

je najbolj senčna iznajdba sedanjega časa. To glasbeno orodje, ki se je v vseh družbenih krogih tako hitro priljubilo, je izvrstno in elegantno narejena trompeta z močnim glasom, na katero moremo trobiti, samo ako se pridenejo k temu pristojni trakovi z notami, torej brez učenja, brez znanja not in brez napora, takoj vsako melodijo. — Trombino vzbuja povsod velikanski efekt in to tembolj, ako kdo v kaki družbi naenkrat nastopi kakor kak najizvrstnejši godec, dočim prej o taki spremnosti nihče ničesar ni slutil,

Najlepša zabava za hišo, društva, veselice, izlete (tudi s kolesi). Vsak trak z notami ima 1-2 igri (pesmi, plese, koračnice itd.) in vsakemu instrumentu je priložen bogat imenik pesmi.

Trombino stane z lahko umevnim navodilom:
 I. vrsta, jako fino poniklana z 9 glasovi . . . 3 gld. 50 kr.
 II. " " " " 18 " " " " 6 " " " "
 Trakovi z notami za I. vrsto . . . . . - " 30 "
 " " " " II. " " " " 50 "

Razpošilja po poštnem povzetju:

Henrik Kertész (1798-3)
 Dunaj I., Fleischmarkt 9-55.

Prosim, gg. kolesarji, blagovolite čitati!

Vsled proti koncu idoče sezije namenil sem razprodati svojo zalogo še ostalih koles, znamka „Styria“ in „Helical“ letosnjih modelov, pod lastno ceno. Dana je torej slehernemu najugodnejša prilika, pridobiti si dobro, zanesljivo kolo po nizki ceni.

Isto velja za šivalne stroje in kolesarske potrebščine, kakor tudi za pneumatike. (114-73)

Priporočam se z velespoštovaljem

Fran Čuden
 trgovec in urar na Mestnem trgu.

Fersan-Cacao je železito, redilno in krepilno sredstvo, ki množi kri in jači živce, ter je tako okusno in lahko prebavljivo. Vprašajte svojega zdravnika.
Glavna zalog za Kranjsko: (1156-21)
Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

V Lattermannovem drevoredu v Ljubljani.

Le kratek čas!

Razstava velikanskega morskega volka

→ največje dojilke na svetu ←

21 metrov dolgega, 355 stotov težkega, vlovjenega na norveškem obrežju med Špicbergi in Medvedjim otokom dne 1. avgusta 1900. — Prepariran je tako, da nimata nobenega duha.

Posebna razstava obsegajo 25 raznih morskih rib iz morske globokočine.

Pojasnila o lovu morskega volka s harpunami in topovi se dajejo vedno.

Otvoritev v soboto, dne 4. oktobra, ob 9. uri dopoludne. Vstopnina 40 vin., vojaki in otroci 20 vin.

Otvorjeno vsak dan od devetih zjutraj do devetih zvečer.

Avizo! Usojam si zlasti gg. Šolske voditelje opozoriti na to razstavo. Neštevilna spricava profesorjev in zoologov v tu- in inozemstvu so pri blagajni na željo v pogled.

(2413-2)

Z velespoštovaljem

ravnateljstvo.

Usojam se vsem častitim gostom in znancem naznaniti, da se z Mestnega trga na Sv. Jakoba trg št. 2 preselim ter otvorim s 4. oktobrom t. l. v popolno prenovljenem lokalnu

Kavarno Merkur.

Zahvaljujoč se za dosedanji obisk, prosim tudi za nadaljni cenjeni poset

Michael Marzolini
 kavarnar.

(2426)

Št. 34.148.

Razglas.

(2429-1)

V smislu § 37. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so

proračuni o dohodkih in troških za 1. 1903

1.) mestnega zaklada;	6.) mestnega loterijskega zaklada;
2.) mestnega ubožnega zaklada;	7.) amortizačnega zaklada mestnega loterijskega posojila;
3.) zaklada meščanske imovine;	8.) mestnega vodovoda in
4.) ustanovnega zaklada;	9.) mestne klavnice
5.) mestne elektrarne;	

že sestavljeni in bodo razgrnjeni v mestnem kojigovodstvu

14 dni, in sicer od 4. do 17. oktobra t. l.

na vpogled, da vsakdo lahko navede svoje opazke o njih.

Mestni magistrat v Ljubljani,
 2. oktobra 1902.

Feliks Toman
 kamnoseški mojster
 Ljubljana, Resljeva cesta št. 30.

Največja zaloga izdelanih nagrobnih spomenikov

In najbogatejša izbera črnih

→ piramid, obeliskov in nagrobnih križev ←
 od najlepšega švedskega granita in labradorja.

Lastni izdelek. * Najnižje cene. (2301-5)

Priznano najnatančnejše izdelovanje cerkveno umetnih in monumentalnih kamnoseških proizvodov.

Stavbna dela vsake vrste. Plošče za pohištvo od raznega marmorja.

Založena 1847. **Tovarna pohištva J. J. NAGLAS** v Ljubljani **41**
 Zaloge in pisarna: Tovarna s stroji:
 Turški trg št. 7 Trnovski pristan št. 8-10
 priporoča po najnižji ceni:
 oprave za spalne sobe, oprave za jedilne
 sobe, oprave za salone, žimnate
 modroce, modroce na peresih, otroške
 vozičke, zastore, preproge itd.

Cel
svet
barva

ITSEM

Z

-ovi šivalni stroji

so najboljši.

To sliši sicer kupec o vsakem izdelku in od vsakega agenta, ki navadno niti ne ve, kako se upelje nit v šivalni stroj, tem manj, kako isti šiva, toda jaz sem se v dveletnem svojem poslovanju v Pfaffovi tovarni za šivalne stroje, kakor tudi v raznih tovarnah Nemčije in Avstrije uveril, da se ne dela z nobenim drugim strojem tako natančno, kakor s Pfaffovim.

Pfaffovi šivalni stroji delajo celo po 10letni rabi se vedno brezšumno.

Pfaffovi šivalni stroji so nepresegljivi za domačo rabi in za obrtne namene.

Pfaffovi šivalni stroji so posebno pripravljeni za umetno vezanje ter se poučuje brezplačno

Pfaffovi šivalni stroji se prodajajo z enomesecno poskušnjo ter s pismenim jamstvom za 10 let.

Nihče naj ne zamudi pred nakupom si ogledati Pfaffove šivalne stroje.

Zaloga Pfaffovih šivalnih strojev v Ljubljani, Sv. Jakoba trg

F. TSCHINKEL.

(170-17)

Popravljajo se vse vrste šivalnih strojev in koles najcenejše.

Damski modni klobuki
najlepši in najnovejši so ravnokar došli!
Klobuki za deklice in otroke
po najnižjih cenah pri
Pavlini Recknagel
Mestni trg št. 3. (2378-3)

Klobuki za moderniziranje
se sprejemajo in izgotovljajo najhitreje po najnižji ceni.

Aviso.

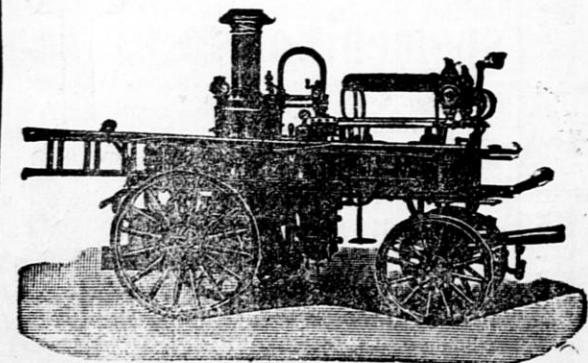
Opozarja se na razglas, ki je bil obelodanjen v „Slovenskem Narodu“ št. 222 z dne 27. septembra t. l. glede

prodaje nerabnih stvari
potem različnih suknih, platnenih in usnenih odpadkov
pri c. in kr. monturnem skladišču št. 3 v Gradcu.

Natančneje pogoje kakor tudi dotedne predmete je mogoče si ogledati pri imenovanem monturnem skladišču. (2350-1)

Pozor! Pozor!
Podružnica R. A. Smekal, Zagreb
priporoča od svoje najstarejše in najzmožnejše
tovarna za gasilno orodje

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledče predmete:

Brizgalnice najnovejše sestave, kakor s patentom proti zmrzlini, s priedbo, da brizgalnica na obe strani jemlje in mee vodo; „univerzalko“, prikladno za male občine, ista se nosi ali vozi; parne brizgalnice, vodonosne, sesalke vsake vrste, vozove za polivanje ulic in prevažanje gnojnico itd., cevi iz posebne tkanine najboljše vrste; dalje čelade, pase, sekire, leste ter sploh vse za gasilna društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. Motor-vozove in priprave za acetylen-luc. Dalje kmetijsko orodje vsake vrste. — Gasilna društva, občine in pošteni kmetovalci-gospodarji plačujo franko na vsak kolodvor. (279-18)

jejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila pošljamo brezplačno in poštinsko prosto.

Cenike pošljamo brezplačno in poštinsko prosto.

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

angleško kristalno barvo.

Edino barvilno sredstvo za domačo rabo, pobarva brez truda s poljubno barvo v malo minutah vsako tkanino, prejo in izgotovljeno bleko.

Priporoča se še posebno ob času žalovanja.

Cena za lonček 70 v. Črna in Tegetthoff modra barva 10 v. več. Vsakemu lončku je pridobljeno navodilo.

Itsem-čistilo madežev odstrani takoj mast, olje, kotran, vozno mazilo, barvne madeže itd., snaži svetle čevlje, rokavice, pohištvo itd., je brez duha in ne vnetljivo, torej brez nevarnosti! Cena steklenici 60 v.

The „ITSEM“ Household Dye Company London & Bradford.

Generalna agencija in glavno skladisče za Avstro-Ogrsko in Balkan:

Kraus & Co., Dunaj, Millergasse 52, vogal Mariahilferstrasse.

Skladišče v Ljubljani: Brata EBERL.

(2012-5)

Božično darilo!

Zabava za velike in male.

GRAMOFONI

od 15 do 125 gld.
Avtomati, v koje se vrže 10 vin., za gostilničarje
jako dobitiščanski.

Prodaja se tudi na obroke.

Zahtevajte moj veliki ilustrovani cenik.

Velika zaloga plošč.

Vse plošče se lahko zamenijo pri

Rudolfu Weber-ju

(2412-1) urarju

v Ljubljani, Stari trg štev. 16.

Poje, se smeje
in govori v
vseh jezikih.

Trgovina z železnino

(2362-2)
Andr. Druškoviča naslednik

Val. Golob

Ljubljana, Mestni trg štev. 10

priporoča: gumnate cevi za pretakanje vina in piva, pipe, venitile, zamašne stroje in izvlečke, cemente, tehnice in uteže, mesoreznice, „Flot“-likala, likala na svitlo in vse druge vrste; peči, štedilnike, predpečnike, posodo za premog, umivalne mize, železno hišno kakor tudi vso kuhinjsko opravo po jako zmernih cenah.

Velika zaloga pristne pozlačenih

nagrobnih križev.

Ob pričetku zimske sezone

priporočam p. n. občinstvu

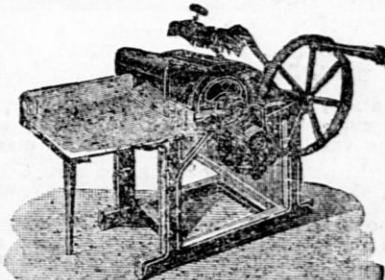
svojo bogato zalogo popolnoma suhih drv v meter dolgih polenih ali razžagane in razsekane, ravno tako premog, lesno oglje, stavbni in rezbarski les, dolomit, pesek in sipo,

sloveči velenjski brikets

najboljša, najcenejša in najsnažnejša kurjava za peči, ognjišča in industrijo, brez prahu in nesnage, v lepi obliki.

(2397-2) Edino razprodajo za vso Kranjsko ima

Ivana Tauzher, Dunajska cesta 47.

Stroji za pripravljanje krme.

Rezalni stroji za rezalnico, s patentovanim vrtilnim krožnim mazilnikom, gredó jako lahko ter se prihrani do 40% moči.

Rezalniki za repo in krompir.

Mlini za drobljenje in mečkanje.

Parilniki za živilske klajo.

Prenosni štedilniki za kotle

z emajliranimi ali neemajliranimi vložnimi kotli, stoječi ali prevozni, za kuhanje ali parenje klajo, krompirja, za mnoge poljedelske in gospodarske namene itd. dalje

Kuruzni luščilniki,

čistilnice za žito, zbiralniki (trijeri), stiskalnice za seno in slamo,

za ročno gonitev, stoječe ali prevozne.

Mlatilnice, vitli (geplji), jekleni pljugi, valjarji, brane.

Najboljši sejalni stroji „AGRICOLA“ (Schubrad-System),

se jako lahko vodi z roko

ni treba menjati koles za vsako vrsto zrnja, za bregovita in ravna tla.

Samodeljujoče patentovane

brizgalnice za uničevanje grint, sadnih škodljivcev,

in za zatiranje peronospore. (2400-1)

izgotavljajo in prodajajo v najnovejši odlikovani konstrukciji

PH. MAYFARTH & Co.

tovarne gospodarskih strojev, železolivnice in parne fužine

Ustanov. 1872. Dunaj, II/1, Taborstrasse št. 71. 350 delavcev.

Nagrada na več kakor 490 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami na vseh večjih razstavah.

Natančni katalogi gratis. Zastopniki in preprodajalci se iščajo.

Važno! Važno! gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni pršek, ribje olje, redilne in pospalne moke za otroke, dišave, mila in splošne toaletne predmete, fotografične aparate in potrebščine, kirurgična obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinješega rumna in konjaka. — Zaloga svetih mineralnih vod in solji za kopel. 40

Oblastv. konces. oddaja stupov.

Za živinorejce

posebno priporočljivo: grena sol, dvojnja sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno i. t. d. Vnana naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Št. Št. 3

Išče se prodajalka

za Ljubljano, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi popoloma zmožna. Z dežele imajo prednost. — Ponudbe naj se pošljajo poštni predal štev. 51 v Ljubljani. (2374—3)

Izurjenega stenografa

za slovenski in nemški jezik sprejme takoj

dr. Ivan Dečko

odvetnik v Celju.

Plača po dogovoru. (2377—2)

Infanterijska častniška uniforma

kompletna, skoro čisto nova, (porabljiva tudi za enoletnega prostovoljca) se po ceni proda.

Vpraša se v Streliških ulicah št. 12, I. nadstr., od 6. ure zvečer. (2231—4)

Išče se (2375—3)

trgovski pomočnik

samostojen delavec, več slovenskega in nemškega jezika, izuren v trgovini manufaktturnega in špecerijskega blaga, posebno usna. Sprejme se takoj pri tvrdki F. Premelč, Mirna, Dolenjsko.

Vrst. znamka: Sidro.
LINIMENT CAPS. COMP.
iz Richterjeve lekarne v Pragi

priznano Izborne, bolečine tolčeve mazilo; po 80 h. K 1:40 in K 2: — se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepričan, da je da je dobil originalni izdelek. (2411—1)

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, I. Eliščina cesta 5.

Praško domače mazilo

Iz lekarne

B. FRAGNER-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hlad. V puščah z 35 kr. in 25 kr., po pošti 6 kr. več. Razpoljila se vsak dan.

Ako se vpošlje naprej gld. 1:58, se pošljejo 4/1 pušči, ali za gld. 1:68 6/2 pušči, ali za gld. 2:30 6/1 pušči, ali za gld. 2:48 9/2 pušči franko na vse postaje avstro-ogrsko monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zraven stojeto zakonito deponovanu varstveno znamko.

Glavna zaloga:
B FRAGNER, c. in. kr dvorni dobavitelj lekarna „pri črnem orlu“ Praga

Malá strana, ogel Nerudova ulice 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogarske.

V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Marz a detschläger, J. Mayr. 14-16

Alojzij Kraczmer prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 6.

Največja zaloga glasbenega orodja.

Zastop dvorne tvrdke bratov Stingl na Dunaju.

Ubiralci glasovirjev v glasbenih zavodih:

„Glasbena Matica“ ter „Filharmonično društvo“ v Ljubljani.

Lastna delavnica za popravljanje.

Franja MERSOL * Ljubljana * Mestni trg 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov,

vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin, ter

raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.

Monogrami in risarje se v poljubnih bojah in sloganih vvezujejo na vsakršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Velika zaloga toaletnega blaga *

ščetic za zobe,
glavnikov, dišav, miš itd.
iz najbolj renomiranih
tovarn priporoča

Alojzij Persche

Ljubljana, pred škofijo 21.

Čedno sobo

brez oprave, v mirni hiši, s popolno lastnim izhodom, išče miren, državen uradnik s 1. novembrom t. l. (2356—2)

Ponudbe pod naslovom: „Soba brez oprave poste restante Ljubljana“.

Izkopavanje jarkov

za vodovodne cevi pri Logatcu se izroči pogodnikom (akordantom).

Prosilci za to delo naj se zglasé pri

Ant. Kunz-u (46)
tovarnarju za vodovode v Moravskih Gračicah (Mährisch-Weisskirchen), Moravsko.

Naravna arsen in železo sodržajoča mineralna voda

RONCEGO

priporočana po prvih medicinskih avtoritetah pri anemiji, malariji, diabetes, opešanju močij, poltnih, živčnih in ženskih boleznih.

Zaloga v vseh boljših trgovinah z mineralno vodo iti v lekarnah. (1928—5)

Pitno zdravljene uporabljajo se celo leto.

Ne skisanim filistrom
ampak
prijateljem humorja
priporočamo

„Navihance“

spisal

Rado Murnik.

Velika 8.

Str. 229.

Vsebina:

Indijanci. — Iz Dragovega dnevnika. — Prisiljeno zelje. — Matura. — Nirvana. — Ata Žužamaža. — Cačkočikar pa Križkraž. — Peklenski napredek. — Zavozlan roman. (1832—27)

Cena 2 K 50 h, po pošti 2 K 70 h.

Založništvo L. Schwentner
v Ljubljani, Dvorski trg 3.

Prečast duhovščini in slav. občinstvu priporočam vladno svojo kamnoseško obrt ter opozarjam, da izvršujem naročila na nagrobne spomenike, ker delujem od slej brez posredovalca, za

30% ceneje

kakor vsaka druga tvrdka.
V zalogi imam veliko število

spomenikov

iz črnega švedskega sianita v raznih oblikah

po zelo nizkih cenah.

Velespoštovanjem

Ignacij Čamernik
kamnosek (2165-5)
Komenskega ulice 26
Ljubljana.

Naznanilo in priporočba.

Cenjenemu p. n. občinstvu, gg. pisateljem in založnikom, slavnim občinskim uradom, kr. šolskim svetom in šolskim vodstvom, gg. odvetnikom in notarjem, trgovcem in podjetnikom ter raznim uradom vladno naznam, da sem otvoril čisto na novo z najmodernimi stroji, črkami in okraski oskrbljeno

v Ljubljani, Dunajska cesta štev. 9 in da tu izvršujem vsako

v tiskarsko stroko spadajoče delo.

Priporočam se za blagohotna naročila z zagotovilom točne, fine, solidne in cene postrežbe.

(2352—5)

DRAGOTIN HRIBAR.